

Helsinki

Kävely-ympäristön laadun havainnointitutkimus Malmilla

Havainnointiraportti

Kävely-ympäristön laadun havainnointitutkimus Malmilla

Havainnointiraportti

Kaupunkiympäristön aineistoja 2019:11

Julkaisija
Vastuuhenkilö
Teksti
Taitto
Kartta-aineisto
Kartat
ISSN
ISBN
Kansikuva

Helsingin kaupunki / Kaupunkiympäristö / Kaupunkitila- ja maisemasuunnittelu
Mikko Malmström
Ella Prokkola, Mikko Malmström
Ella Prokkola, Mikko Malmström
© Helsingin kaupunki, © HSY, pohjakartat © Kaupunkimittauspalvelu
Mikko Malmström
2489-4257 (verkkojulkaisu)
978-952-331-662-1 (verkkojulkaisu)
Kaupparaitti

Sisällysluettelo

1 JOHDANTO	7
2 TUTKIMUSALUE MALMI	8
2.1 Malmi alueena	8
2.2 Malmin kaavoitustilanne	10
2.2.1 Yleiskaava	10
2.2.2 Malmin keskustavisio	11
3 MENETELMÄN KUVAUS	12
4 ALUERAJAUS	16
5 HAVAINNOINTITUTKIMUKSEN TULOKSET	19
5.1 Pekanpuiston ympäristö	20
5.1.1 Malmin kaari	21
5.1.2 Ormusmäentie	22
5.1.3 Pekanraitti	23
5.1.4 Soidintie	24
5.1.5 Teerisuontie	24
5.1.6 Vilppulantie	25
5.2 Ala-Malmi	28
5.2.1 Ala-Malmin raitti	29
5.2.2 Ala-Malmin tori	30
5.2.3 Hietakummuntie	32
5.2.4 K.H. Wiikinkatu	32
5.2.5 Pekankatu	33
5.2.6 Pekanraitti	33
5.2.7 Pekanraitti	34
5.2.8 Teerenpelinpolku	36

5.3 Ylä-Malmi	38
5.3.1 Kaupparaitti	39
5.3.2 Kaupparaitti ja Kauppakaarre	40
5.3.3 Malmin kauppatie	41
5.3.4 Torikatu	42
5.3.5 Ylä-Malmin tori	42
5.4 Taimipuiston ympäristö	46
5.4.1 Kaupparaitti	47
5.4.2 Kotinummentie	48
5.4.3 Malmin raitti	49
5.4.4 Piilipolku ja Piilikuja	50
5.4.5 Siemenkuja ja Siemenpolku	51
5.4.6 Viljatie	52
6 MALMIN KÄVELY-YMPÄRISTÖN KEHITTÄMINEN	55
6.1 Teemoja aluesuunnitteluun	56
6.2 Pienet parannukset	60
6.3 Placemaking ja katutaide	62
LÄHTEET	68
LIITTEET	69
KUVAILULEHTI	74

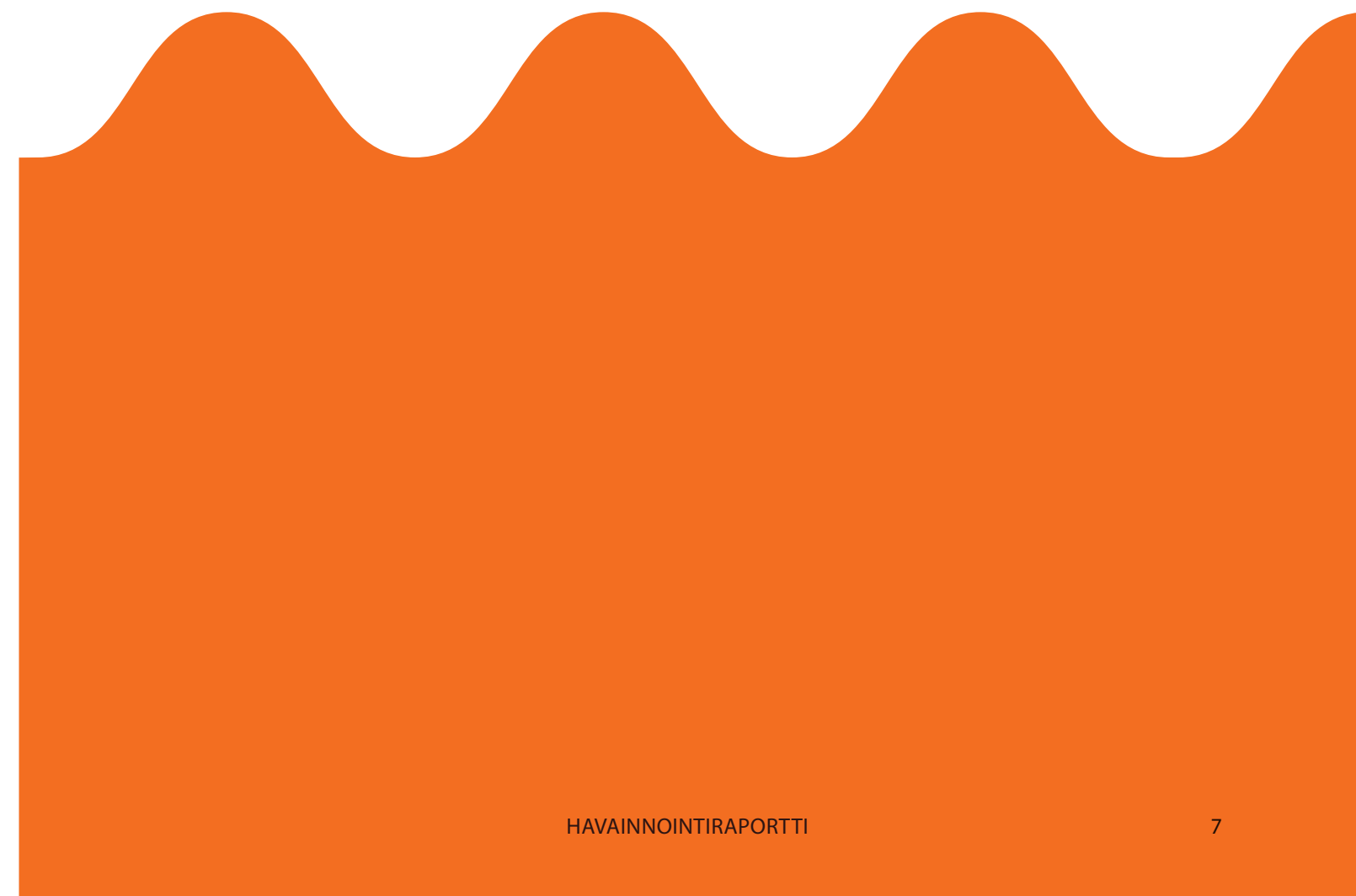

Kuva 1. Puukuja Soidintiellä.

1 Johdanto

Tämä raportti on selvitys Malminkävely-ympäristön havainnointitutkimuksesta. Aiemmin Kaarelan aluesuunnitelman yhteydessä toteutettiin Kannelmäen kävely-ympäristön laadun havainnointitutkimus ja sen jatkoksi oli luontevaa jatkaa kävely-ympäristöjen tutkimista Malmin keskusta-alueella.

Malmin kävely-ympäristön tutkimus toteutettiin Kannelmäen tapaan aluesuunnitelman yhteydessä. Näin tutkimuksen tuloksia voidaan hyödyntää Malmin aluesuunnitelmaa tehtäessä. Malmin keskustan alueen visiotyö on parhaillaan käynnissä ja myös sen yhteydessä päästään hyödyntämään tämän raportin tuloksia ja kehitysideoita.

2 Tutkimusalue Malmi

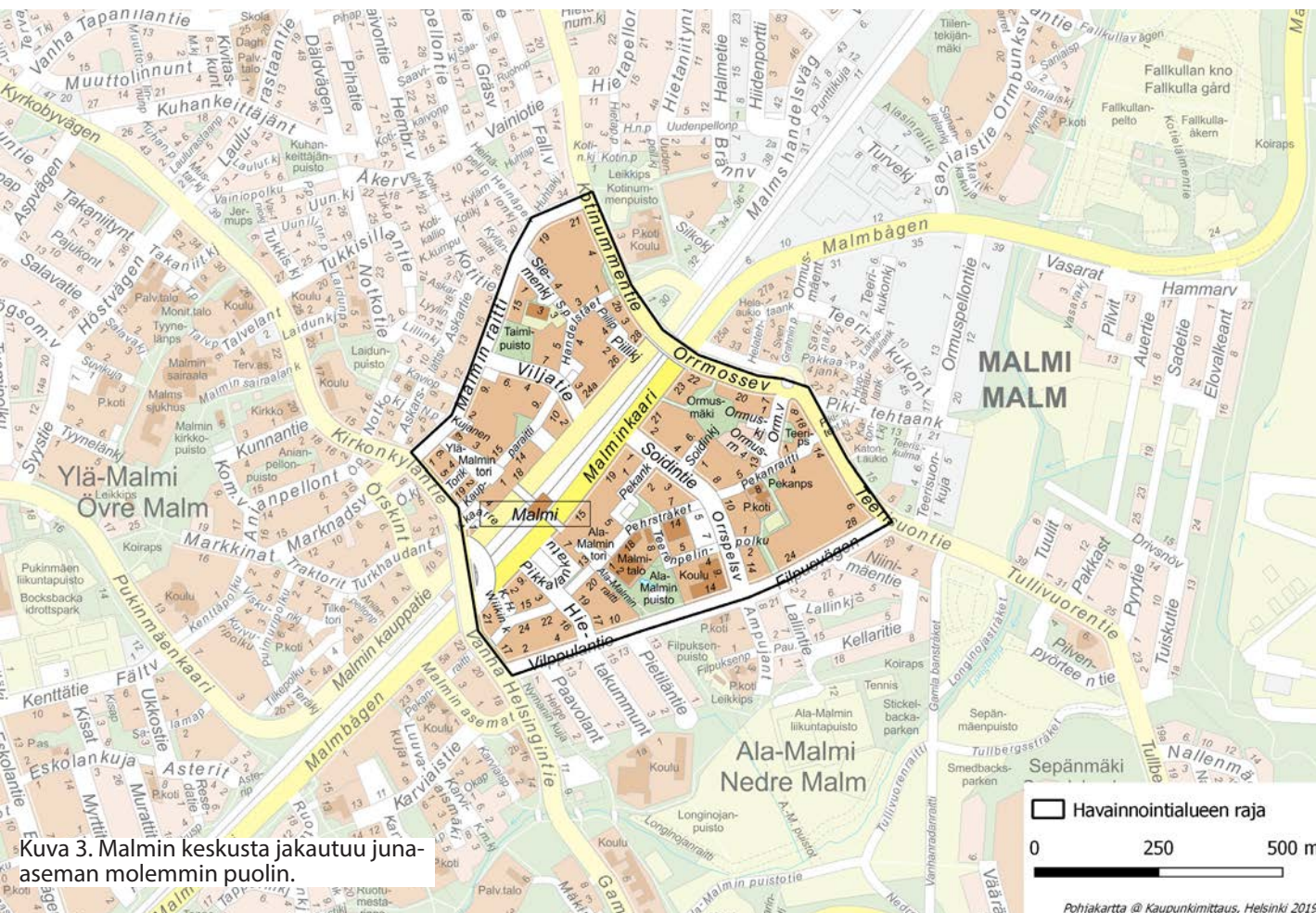

Kuva 2. Pekanraitin varrella kerrostalorakentaminen on maltillisen korkuista.

2.1 Malmi alueena

Kävely-ympäristön laadun havainnointitutkimus suoritettiin Malmin keskustan alueella. Tarkastelualue sijoittuu Malmin juna-aseman ympäristöön (kuva 3).

Alueen rakennuskanta on 1980-luvulta, muutamia historiallisia ja uudempia rakennuksia lukuun ottamatta. Alueella on pääosin matalaa 3-5 -kerroksista kerrostalorakentamista ja niiden lomassa on muutamia pientaloalueita (kuva 2).

Kuva 3. Malmin keskusta jakautuu juna-aseman molemmiin puoliin.

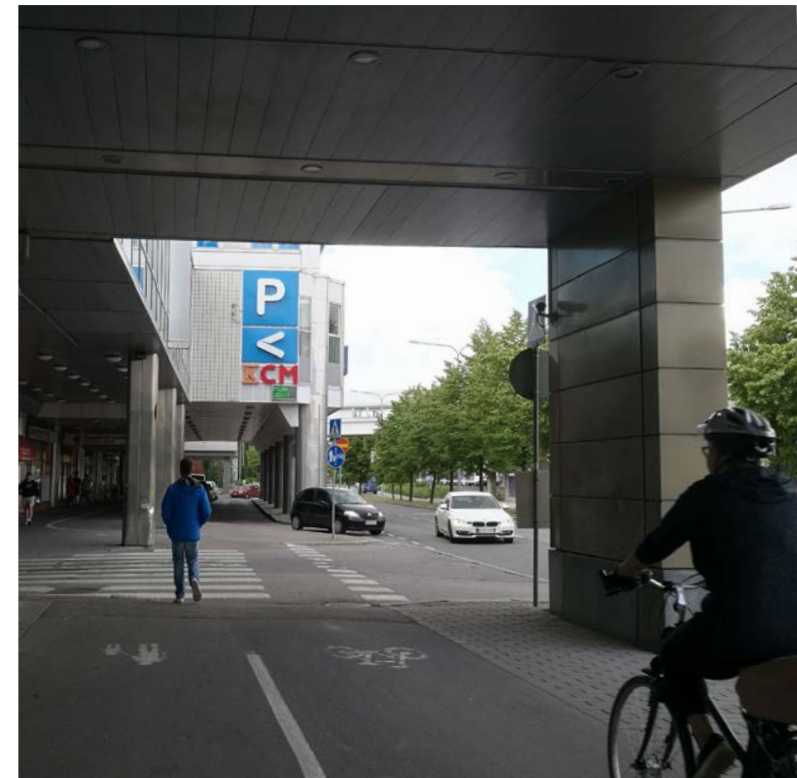
Alueen keskellä sijaitsee Malmin asema. Juna-asemaa ympäröi Malmin kauppakeskus, joka on jakaantunut kahtia juna-aseman molemmille puolille sekä Ala- että Ylä-Malmille. Junaradan molemmilla puolilla kauppakeskusten pääsisäänkäyntien yhteydessä sijaitsevat torit. Torit ovat Malmin keskeisimpiä kohtaamispaikkoja ja molempien torien läpi kulkee paljon kävelijöitä sekä juna-asemalle että kauppakeskuksiin (kuvat 4 ja 8).

Torit ovat yhteydessä kevyen liikenteen pääväyliin eli kävelyratteihin. Ylä-Malmilla pääkävelyväylä on nimeltään Kaupparaitti ja Ala-Malmilla puolestaan Pekanraitti. Raiteilla ja toreilla ei ole sallittu autoliikennettä. Raittien varrella on pieniä oleskeluaukioita. Raitit ovat suojaisia ja rauhallisia kävelyväyliä verrattuna asemanseudun leveisiin, meluisiin ja vilkasliikenteisiin autoväyliin.

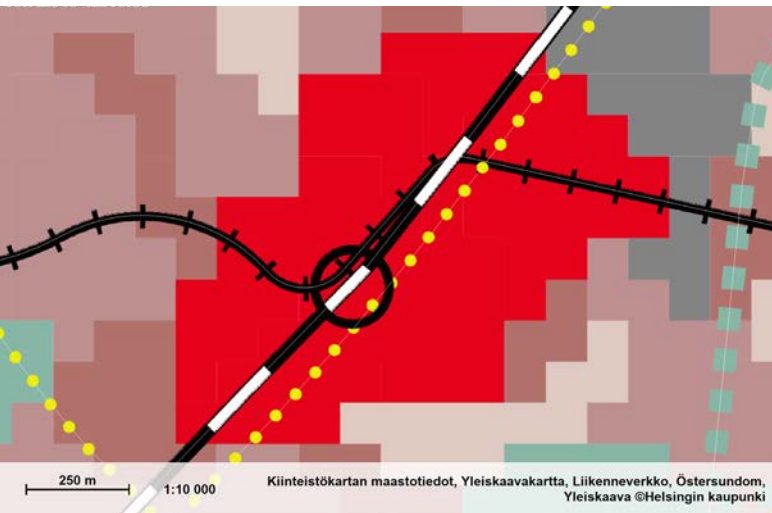
Tarkastelualueen muilla kaduilla on autoliikennettä ja jalankulun asema näillä katuosuuksilla on vaihteleva. Nämä katuosuudet ovat esimerkiksi alttiimpia liikenteen melulle ja saasteille (kuva 5). Havainnointitutkimukseen on otettu mukaan sekä kevyen liikenteen väyliä että autopainotteisempia asunto- ja koojakatuja.

Kuva 4. Ylä-Malmin torin kautta kuljetaan Malmin kauppakeskukseen ja siitä edelleen Malmin juna-asemalle. Malmi on alueellisesti tärkeä palvelukeskittymä sekä julkisen liikenteen solmukohta.

Kuva 5. Malmin kauppapiellä jalankulku, pyöräily, autoliikenne sekä junaliikenne kulkevat rinnakkain.

Kuva 6. Yleiskaavassa Malmin keskusta-alue on merkitty liike- ja palvelukeskustan alueeksi (C1, punainen väri). Ote yleiskaavakartasta.

2.2 Malmin kaavoitustilanne

2.2.1 Yleiskaava

Tarkastelualue on Helsingin yleiskaavassa määritetty liike- ja palvelukeskustan alueeksi (C1) (kuva 6). Nämä alueet ovat yleiskaavan mukaan kävelypainotteisia ja niitä suunniteltaessa on kiinnitettävä erityistä huomiota jalankulkijan mittakaavaan.

Yleiskaavan selostuksen mukaan tulevaisuudessa Malmilla asiointi perustuu henkilöautoliikenteen sijaan julkiseen liikenteeseen, kävelyyn ja pyöräilyyn. Viihtyisä ja houkutteleva kaupunkirakenne tukee kevyen liikenteen tavoitteiden saavuttamista (kuva 7).

Kuva 7. Yleiskaavan mukaan Malmin keskusta-aluetta kehitetään etenkin jalankulun näkökulmasta. Pekanraitti on esimerkki Malmin nykyisistä kevyen liikenteen raiteista.

2.2.2 Malmin keskustavisiio

Malmin keskustan visiotyö on käynnissä. Asukkaiden kanssa tulevaisuuden Malmin keskustan visioitiin olevan "viihtyisä, siisti ja vihreä - monipuolinen, eläväinen ja kaunis keskus kaikille kaupunkilaisille" (Huominen Malmin keskusta) (kuva 9).

Malmin keskustan suunniteluperiaatteita alettiin laatia syksyllä 2019.

Malmivisiio: <https://www.uuttahelsinki.fi/fi/malminkeskustansuunnittelu>

Kuva 8. Torimyyntiä Ylä-Malmin torilla.

Kuva 9. Vihreys nousi Malmin visiotyössä keskeiseksi teemaksi. Malmin raitin viherympäristö on monilajista, puutarhamaista ja lisää kadun viihtyisyyttä.

3 Menetelmän kuvaus

Malmin keskustan kävely-ympäristön laadun tutkimus toteutettiin hyödyn-tään Panu Söderströmin Suomen ympä-ristökeskuksen Elävät kaupunkikeskuk-set julkaisussa käyttämää kymmenen kohdan havainnointitutkimusmenetel-mää. Kymmenen havainnoitavaa tee-maa on kehitetty kuvaamaan hyvän kä-vely-ympäristön rakennetta (taulukko 1).

Menetelmän teoreettinen tausta on kuvattu laajemmin aikaisemmassa Kä-vely-ympäristön laadun havainnointi-tutkimus Kannelmäen alueella –rapor-tissa (<https://www.hel.fi/static/liitteet/kaupunkiymparisto/julkaisut/aineistot/aineistoja-03-18.pdf>).

Kuva 10. Havaintotutkimus toteutettiin havaintolomakkeen avulla.

Taulukko 1: Havainnointilomakkeessa on listattu katujen ja aukioiden arvioinnissa käytetyt kriteerit.

Ympäristön monipuolisuus		Kriteeri ei toteudu			Kriteeri toteutuu		
		0	1	2			
1. Pohjakerrosten aktiivisuus	•Rakennusten pohjakerroksissa ei sijaitse palveluita tai niihin ei ole käyntiä suoraan kadulta.				• Rakennusten pohjakerroksissa sijaitsee runsaasti palveluita, joihin on käynti suoraan kadulta. • Osa palveluista on avoinna myös iltai- tai yöaikaan. • Ainakin osa toiminnoista levittäytyy kesäaikana katutilaan, esim. terasseille. • Jos katuun rajautuu avointa tilaa, se on aktiivisessa käytössä (esim. torikauppa, vapaa-ajan vietto). • Sisä- ja ulkotilan välillä on hyvät yhteydet.		
2. Asuminen ja sosiaalinen valvonta	•Kadun tai aukion tapahtumia ei näe asuinhuoneistojen ikkunoista.				• Kadun tai aukion tapahtumia voi seurata useista asuinhuoneistojen ikkunoista (1–3. kerros). • Ainakin osaan asunnoista liittyy ulkotiloja (etupihat, parvekkeet), joilta on näköyhteys kadulle. • Sisä- ja ulkotilan välillä on hyvät yhteydet.		
3. Sekoittunut rakenne	• Kaikkien rakennusten käyttötarkoitus on sama. • Kaikki rakennukset on rakennettu samana aikakautena.				• Rakennuksissa on runsaasti erilaisia asuntoja, työpaikkoja sekä yksityisiä ja julkisia palveluita. • Ympäristössä on rakennuksia eri aikakausilta.		
4. Visuaalinen monimuotoisuus ja kaupunkikulttuuri	• Rakennusten julkisivut ovat yksitoikkoisia tai tila rajautuu aitoihin, joutomaahan tai parkkikenttiin. • Katutilassa ei ole taidetta eikä merkkejä kaupunkikulttuurista.				• Rakennusten julkisivut ovat monipuolisia ja niistä aukeaa ikkunoita kadulle. • Näkymät huomioidaan tässä kohdassa (Lisäys) • Kadulla tai aukiolla on mahdollista nauttia taiteesta (veistokset, patsaat, tilataide tms.). • Ympäristössä näkyy merkkejä kaupunkikulttuurista tai katutaiteesta (julisteet, ilmoitukset, tarrat, kirjoitukset).		
5. Toiminnalliset solmukohdat ja kohtaamispaikat	• Tarkasteltava reitin osa ei ole yhteydessä keskeisiin solmukohtiin. • Toimintojen ja visuaalisen ilmeen intensiviteetti on sama joka kohdassa reittiä. • Ulkotilaan ei sijoitu kohtaamisten ja toiminnan paikkoja.				• Reitin osa on yhteydessä vähintään yhteen keskeiseen aukioon tai muuhun solmukohtaan. • Ulkotila sisältää kohtaamisten ja toiminnan paikkoja: torimyyntiä, leikkipaikan, katukahvilan...		
Katutilan fyysiset elementit							
6. Tilan mitoitus ja korttelirakenne	• Selkeää katutilaa ei muodostu tai tilan mitoitus on liian väljä. • Korttelit ovat pitkiä – viereiselle kadulle poikkeaminen vaatii pitkän kävelymatkan. Korttelirakenne voi olla myös vaikea hahmottaa.				• Katutila/aukio on selkeästi rajattu ja mitoitus on jalankulkijalle sopivan tiivis. • Korttelit ovat lyhyitä ja eri katujen välillä on helppoa liikkua. Korttelirakenne on selvästi hahmotettavissa.		
7. Jalankulun asema katutilassa	• Autoliikenne tai pysäköinti vie lähes kaiken tilan ympäristössä. • Autoliikenteen nopeudet ovat korkeita. Kadun ylittäminen on vaikeaa tai onnistuu vain harvoista kohdista.				• Suurin osa tilasta on varattu jalankululle. • Autoliikenteen nopeudet ovat alhaisia. • Kadun ylittäminen on helppoa ja kadun voi ylittää turvallisesti lähes mistä vain.		
8. Jalankulkualueiden fyysinen laatu ja varustelu	• Jalankulkualueet ovat heikkotasoisia: päällysteet ovat pelkkää asfalttia tai alueen kunto on huono. • Kadunkalusteita ei ole tarpeeksi tai ne ovat huomattavan huonokuntoisia.				• Kävelyalueiden rakentamisessa on käytetty monipuolisesti laadukkaita materiaaleja ja alueet ovat hyvässä kunnossa. • Jalankulkijoiden käytettävissä on riittävästi laadukkaita ja hyväkuntoisia kadunkalusteita (penkit, roskakorit, pysäkkikatokset ym.). • Jalankulkualueet on valaistu korkeatasoisesti. Sekä itse valaisimet että valaistus on suunniteltu hyvin jalankulkuympäristöön sopiviksi.		
9. Viherympäristö ja hulevesien hallinta	• Katutilassa ei ole istutuksia, istutukset ovat tasoltaan heikkoja tai ne luovat turvattomuutta. • Katutilaan ei sisälly vettä läpäiseviä pintoja.				• Katutilassa on puita, istutuksia tai muuta kasvillisuutta, jotka parantavat ympäristön viihtyisyyttä ja muodostavat monilajisen kokonaisuuden. • Katutilaan liittyy vettä läpäiseviä pintoja, jotka imeyttävät ainakin osan kadulle kertyvistä hulevesistä.		
10. Esteettömyys ja pyöräily	• Katuympäristössä on vaikeaa kulkea lastenvaunujen kanssa tai pyörätuolilla. • Reunakivet risteyksissä eivät ole madallettuja, portaat tai kadun päällyste vaikeuttavat kulkemista. • Katu soveltuu huonosti pyöräilyyn, kadulla ei ole pyörätietä, pyöräkaistoja eikä pyöräparkkia tai ne ovat tasoltaan heikkoja.				• Ympäristö on esteetöntä, eikä esim. kadun pinnoite, portaat tai reunakivet risteyksissä vaikeuta kulkemista. • Pyöräily on huomioitu kadun suunnittelussa. On selvää, missä kuuluu pyöräillä, verkosto on jatkuva ja järjestelyt risteyksissä pyöräilijän kannalta sujuvia. • Pyörien pysäköintiin on varattu keskeisten kohteiden kohdalla selkeä paikka ja riittävästi telineitä, joista ainakin osa on runkolukittavia.		

Pisteytys

Katu- ja aukioalueet pisteytettiin teemoittain vertaamalla katua arvostelukriteereihin oheisen taulukon mukaisesti (taulukko 2). Eri teemojen pohjalta muodostuu kokonaispistemäärä ja katu- tai aukioalueen arvio.

Kokonaispisteytys on eritelty reittien ja aukoiden välillä. Kaduille hyvän arvosanan raja on 15 pistettä. Aukiot tarvitsevat korkeamman pistemäärän hyvän arvosanan saamiseksi, vähintään 20 pistettä (taulukko 3).

Taulukko 2. Havainnoinnissa käytetty pisteytysmetodi.

Pisteytys	Pisteytyksen selitys
0 Pistettä	Laatukriteeri ei toteudu.
1 Pistettä	Jotkin kriteerin osat toteutuvat, mutta suurin osa kriteeristä jää toteutumatta.
2 Pistettä	Kriteeri toteutuu suurimmaksi osakseen. Jokin kriteerin osa-alue ei kuitenkaan toteudu.
3 Pistettä	Kriteeri toteutuu kokonaisuudessaan.

Taulukko 3. Pisteytysten perusteella katu- ja aukioalueet arvotetaan havainnointitutkimuksen näkökulmasta arvosanoilla heikko, keskitaso tai hyvä.

Luokitus	Kadut	Aukiot
Heikko	0-9 pistettä	0-14 pistettä
Keskitaso	10-14 pistettä	15-19 pistettä
Hyvä	15-30 pistettä	20-30 pistettä

Kuva 11. Havainnointitutkimuksen kriteerejä ovat muun muassa sekoittunut rakenne, sosiaalinen valvonta, visuaalinen monimuotoisuus, jalankulun asema sekä viherympäristön laatu.

Kuva 12. Katupuiden ja pohjakerroksen julkisivun vuoropuhelua Kaupparaitilla.

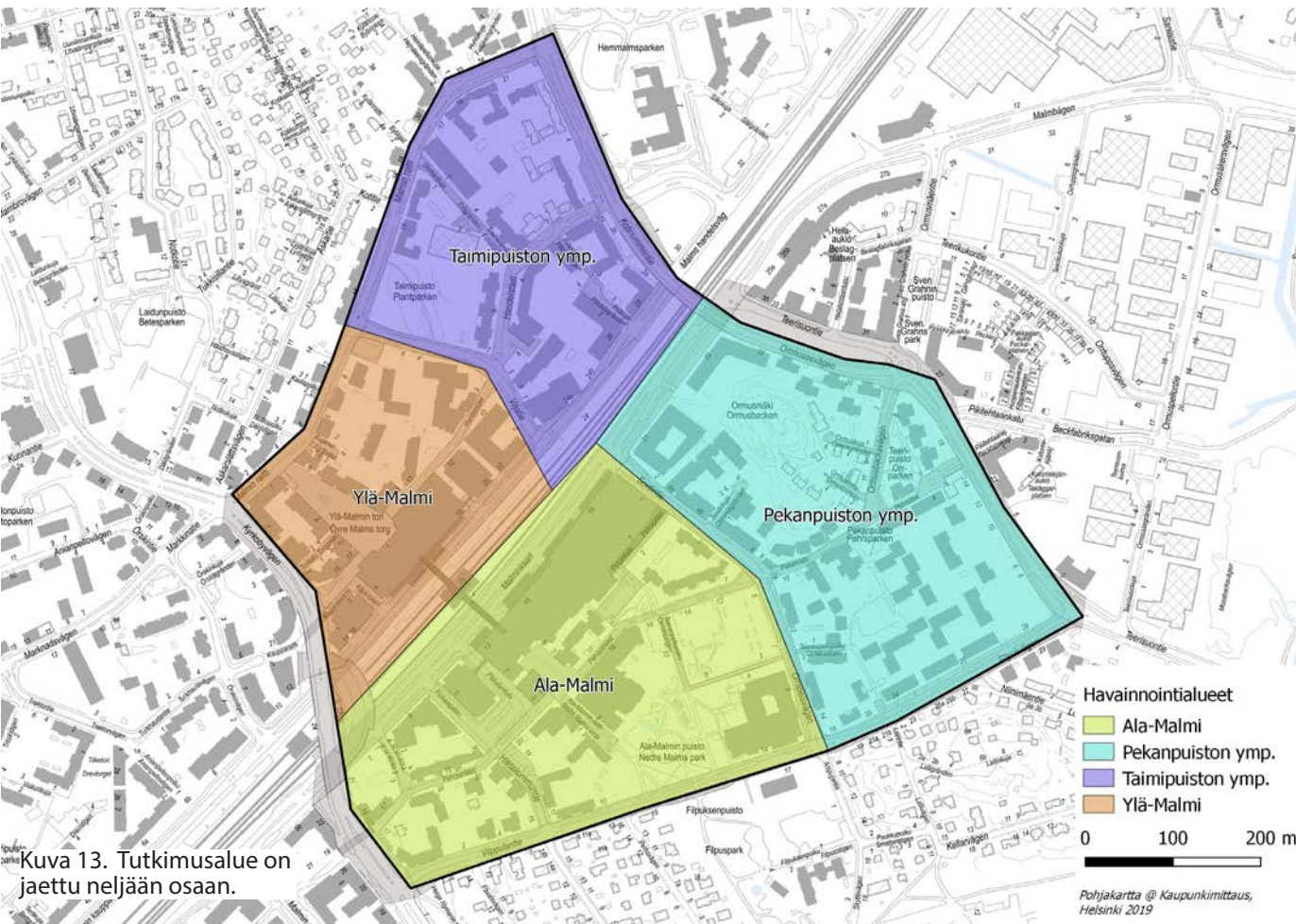
4 Aluerajaus

Tutkimusalue rajautuu Malmin raitin, Kotinummentien, Teerisuontien, Vilppulantien, Vanhan Helsingintien ja Kirkonkyläntien sisään.

Havainnointitulosten tarkastelun helpottamiseksi Malmin keskusta-alue on pilkottu raportissa neljään osaan. Osa-alueet ovat Pekanpuiston ympäristö, Ala-Malmi, Ylä-Malmi ja Taimipuiston ympäristö (kuva 13).

Tarkasteltuja katu- ja aukioalueita oli yhteensä 25 kappaletta. Pidemmät raitit, kuten Pekanraitti ja Kaupparaitti on tutkimuksessa tarkasteltu useammassa osassa.

Katualueet on tyypitelty käyttötarkoituksen mukaan asuntokatuihin, kokoojakatuihin, kevyen liikenteen reitteihin ja toreihin (kuva 18).

Kuva 13. Tutkimusalue on jaettu neljään osaan.

Kuva 14. Ylä-Malmin tori

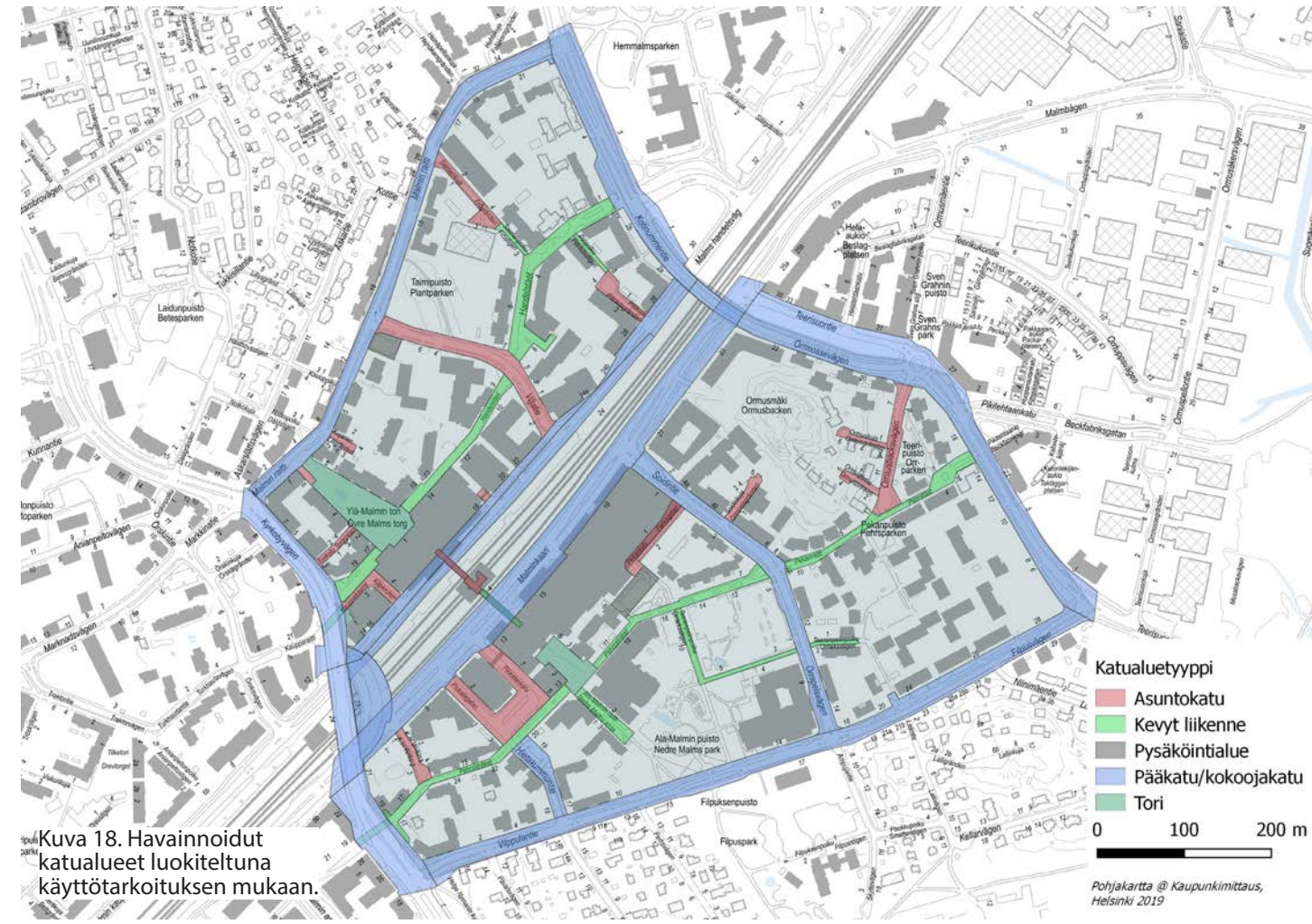
Kuva 15. Pekanraitti, kevyen liikenteen väylä.

Kuva 16. Kotinummentie, kokoojakatu

Kuva 17. Soidintie, asuntokatu

Kuva 18. Havainnoidut katualueet luokiteltuna käyttötarkoituksen mukaan.

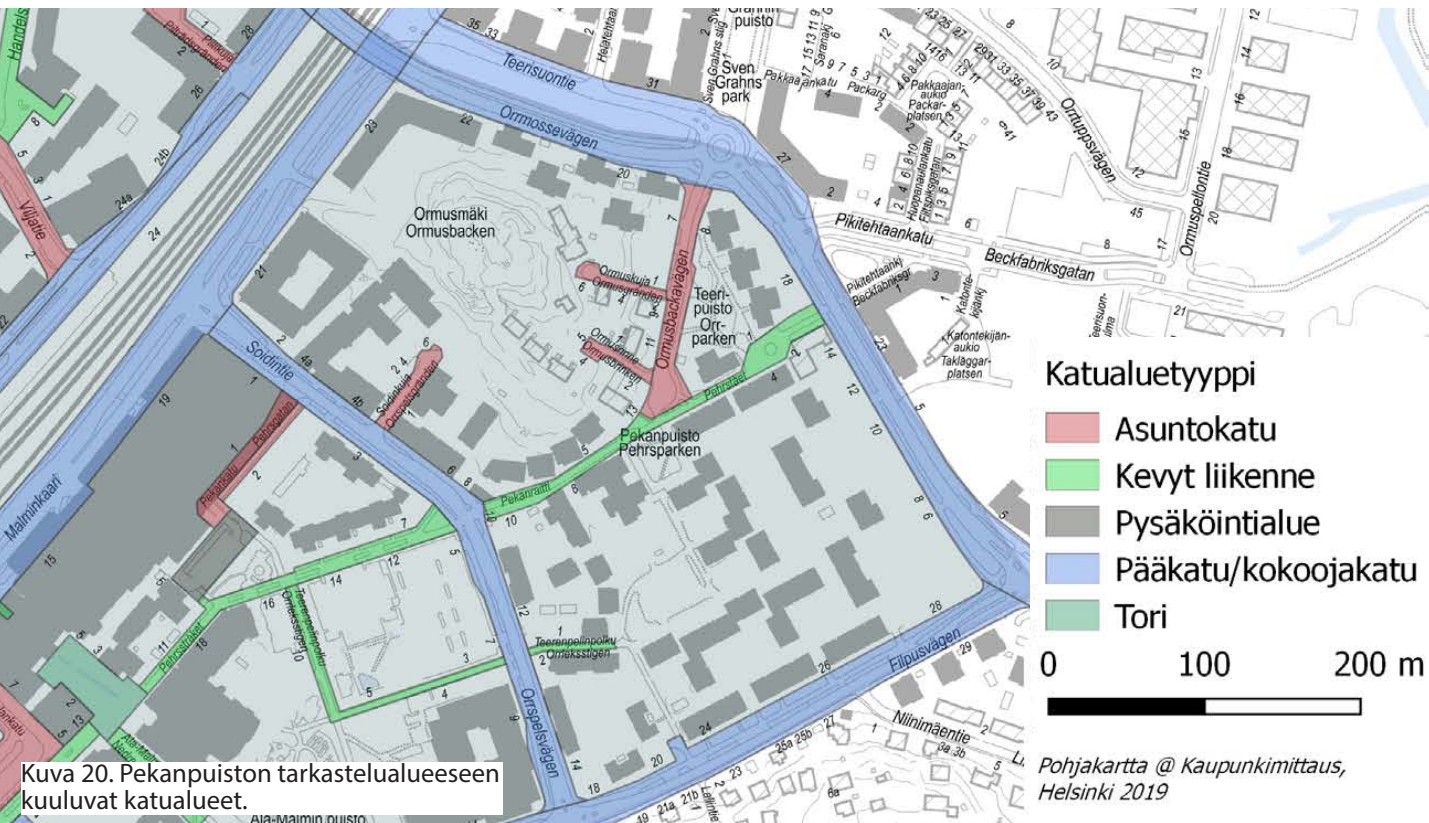

Kuva 19. Kaupparaitin aukio

5 Havainnointitutkimuksen tulokset

Tässä luvussa käydään läpi havainnointikäynteihin perustuvat katu-alueiden analyysit. Arvioidut kohteet ovat osa-alueittain aakkosjärjestyksessä. Tuloksissa esitellään katualueiden kirjalliset kuvaukset sekä osa-aluekohtaiset pisteytystaulukot.

5.1 Pekanpuiston ympäristö

Kuva 20. Pekanpuiston tarkastelualueeseen kuuluvat katualueet.

Kuva 21. Ilmakuva tarkastelualueesta.

Tarkastelualueen kuvaus

Pekanpuiston ympäristö sijaitsee Malmin keskustaa halkovan junaradan eteläpuolella (kuva 20 ja kuva 21). Pekanpuiston ympäristön pääkävelykatu on Pekanraitti.

Pekanpuiston tarkastelualueeseen sisältyy kuusi katualueita. Havainnointitutkimuksen yhteydessä tarkasteltuja katuja ovat Malmin kaari, Ormusmäentie, Pekanraitin itä-pääty, Soidintie, Teerisuontie ja Vilppulantie.

5.1.1 Malmin kaari

Malminkaari on Malmin juna-aseman eteläpuolella sijaitseva kokoojakatu. Malminkaari on pitkä katu, jota rajoittaa Malmin kauppakeskuksen pohjoisreuna.

Kävelijän näkökulmasta Malminkaaren ympäristön laatu on vaihteleva. Malminkaaren varrella on joitakin liiketiloja, jotka eivät tosin paljoa aktivoi katutilaa. Viihtyisyyttä tuovat tilaa jäsentävät pensaat ja katupuut (kuva 22).

Malminkaaren ilmettä hallitsee Malmin kauppakeskuksen julkisivu (kuva 23). Pitkä patkka kävelykatua jää meluisan autotien ja kauppakeskuksen kolkon julkisivun väliin. Tämä osuus jalankulkutiestä on hämärä ja rapistunut. Sosiaalinen valvonta ei myöskään toteudu katusuudella asuntojen puutteen vuoksi. Meluisan autotien ja liikenteellisten rakenteiden takia, Malminkaaren sijasta kävelijän kannalta viihtyisämmät reitit sijaitsevat suojaisammilla osuuksilla asuinkortteleiden siimeksessä.

Pyöräilijän näkökulmasta Malminkaarta pitkin liikkuminen on tosin sujuvaa (kuva 24). Pyöräilylle on varattu oma pyörätiekaista, mikä mahdollistaa sujuvan ja turvallisen matkantoon.

Arvio kävely-ympäristön laadun näkökulmasta:
Heikko

Kuva 22. Viheristukset jäsentävät katutilaaja tuovat suojaa kävelijöille ja pyöräilijöille.

Kuva 23. Kauppakeskuksen pohjakerroksen julkisivu on yksipuolinen. Kauppakeskuksen varrella ei myöskään ole sosiaalista valvontaa asuntojen puutteen takia.

Kuva 24. Malmin kaari on mainio pyöräilyreitti. Vilkkaan liikenteen ja meluisan äänimaailman takia se ei ole kävelyreittinä viihtyisä.

Kuvat 25 ja 26. Ormusmäentien rakennuskanta koostuu kerrostalojen lisäksi pientaloista.

5.1.2 Ormusmäentie

Ormusmäentie on rauhallinen ja vehreä asuntokatu. Sosiaalinen valvonta toteutuu kadulla hyvin (kuvat 25 ja 26). Ormusmäentien rakennukset ovat asuinrakennuksia. Rakennusten kivijaloissa ei sijaitse liiketiloja, ja katu on varsin hiljainen. Jalankulkutie on rajattu selvästi autotiestä katupuurivillä.

Kadun puolivälin paikkeilla on pieni penkeillä varusteltu syvennys, joka mahdollistaa pysähtymisen. Kadun kasvillisuus on vehreää ja monilajista.

Arvio kävely-ympäristön laadun näkökulmasta:
Hyvä

5.1.3 Pekanraitti

Vastikään peruskorjattu Pekanraitti on alueen kevyen liikenteen pääväylä. Raitin rakennuskanta on 3-4 kerroksista ja mittakaavaltaan miellyttävää. Raitin rakennusten käyttötarkoituksissa on jonkin verran vaihtelua, muutamien asuintalojen pohjakerrokset on varattu liiketiloille. Raitin varrelta löytyy myös päiväkotia. Rakennusten ikkunat, parvekkeet, terassit ja etupihat suuntautuvat monin paikoin raitin varrelle ja takaavat sosiaalisen valvonnan.

Raitin päällystemateriaali on betonikiveä ja raitin yleisilme on huoliteltu (kuva 27). Raitin muotoilussa tai pintamateriaaleissa ei ole kuitenkaan huomioitu huulevesien imeyttämistä. Raitin varrella on katupuita ja kukkivia pensaita, mutta viherympäristön laadussa ja monimuotoisuudessa on kehittämispotentiaalia. Lyhytkasvuista, kesähelteillä kuivahtanutta nurmipintaa voisi korvata esimerkiksi helppohoitoisilla luonnonkukilla tai tilaa rajaavilla pensasistutuksilla. Raitin puutarhamaiseen ilmeeseen on mahdollista panostaa huolellisella kasvillisuussomittelulla, joka loisi vuoropuhelua raitin arkkitehtonisen ilmeen kanssa. Raitin varrella käytetyn kasvillisuuspaletin laajentaminen lisäisi ympärivuotista visuaalista monimuotoisuutta. Raitin varrelle on mahdollista sijoittaa lisää kalusteita, esimerkiksi katupuiden katveeseen.

Kuva 28. Pekanraitti päättyy kivettyyn aukioon, jonka keskellä on istutusalas. Aukiolla olisi tilaa toiminnoille, kuten leikille ja oleskelulle.

Pekanraitti päättyy kadun itäpäässä kivettyyn aukioon, jonka läheisyydessä on joitakin kivijalkapalveluita (kuva 28). Kivetyllä aukiolla ei ole kuitenkaan toimintoja tai kalusteita. Aukion sijainti ja mittakaava mahdollistaisivat tilan aktiivisemmän käytön. Raitin länsipää päättyy katutaiteella koristeltuun alikulkutunneliin. Pekanraitin itäpäädyn aukiolla olisi mahdollista tavoitella samankaltaista ilmettä esimerkiksi kiveyksen värjäämisen keinoin.

Arvio kävely-ympäristön laadun näkökulmasta:
Hyvä

Kuva 27. Pekanraitti on viihtyisä ja rauhallinen kävelykatu. Kalusteita ja viheristutuksia kadulla on monipuolisesti. Kaupunkikulttuurin saralla Pekanraitilla on kehittämispotentiaalia.

Kuva 29. Soidintien katupuukäytävä tuo varjoa ja viihtyisyyttä. Jalankulku ja autoliikenne on eroteltu viheristutusten avulla. Sosiaalinen valvonta toteutuu Soidintiellä erinomaisesti.

Kuva 30. Soidintien istutuksissa on paikoin aukkoja, mikä luo hoitamattomaa ilmettä.

5.1.4 Soidintie

Soidintie on katutyypiltään kokoojakatu ja se on mittakaavaltaan yhtenäinen muun Pekanpuiston ympäristön kanssa. Rakennukset ovat 3-4 –kerroksisia, ja monissa Soidintien kivijalkatiloissa on liiketiloja. Liiketoiminta ei kuitenkaan aktivoi katutilaa. Soidintien puolivälin paikkeilla oleva terassi on ainoa merkki katutilan hyödyntämisestä.

Soidintien rakennusten julkisivujen ilme on monimuotoista, useat kadulle avautuvat parvekkeet ja ikkunat takaavat sosiaalisen valvonnan toteutumisen (kuva 29). Kävelykadun mittakaava on miellyttävä, ja jalankululle on varattu tilaa autotien molemmin puolin. Kävelyteiden pintamateriaalit ovat asfalttibetonia ja kunnoltaan sekä ilmeeltään keskitasoa.

Soidintien viherympäristön laatu on epätasaista. Parhaimmillaan Soidintien katupuut ja väylien väliset pensaat rajaavat tilaa selkeästi ja kauniisti. Paikoittain autotien ja kävelyteiden väliin jää kuitenkin ainoastaan lyhyttä nurmea, joka on sekä visuaalisilta että ekologisilta arvoiltaan köyhää. Monipuolisemmille katuistutuksille olisi Soidintiellä siis tarvetta ja tilaa (kuva 30).

Arvio kävely-ympäristön laadun näkökulmasta:
Hyvä

5.1.5 Teerisuontie

Alueellinen kokoojakatu on Pekanpuiston tarkastelualueen teistä levein ja vilkasliikenteisin. Teerisuontien rakennukset edustavat eri aikakausien rakentamista. Sosiaalinen valvonta, ulko- ja sisätilan saumaton liittyminen, esteettömyys sekä kaupunkirakenteen monimuotoisuus toteutuvat paremmin kadun koillispuolella. Kadun lounaispuolen kävely-ympäristö rajautuu monin paikoin tontteja rajaaviin aitoihin, mikä luo yksitoikkoista katutilaa ja rajoittaa sosiaalisen valvonnan mahdollisuuksia.

Teerisuontien yleisilme on selkeästi jäsenneilty, turvallinen ja viimeistelty. Auto-, kävely- ja pyöräilykaistat on eroteltu ja merkitty selkeästi. Laadukkaat pintamateriaalit tukevat hallittua ilmettä (kuva 31). Yleisilmeeltään Teerisuontie on kuitenkin kivinen, viheristutuksia edustavat yksinäisiksi jäävät lehmusrivit.

Arvio kävely-ympäristön laadun näkökulmasta:
Keskitaso

5.1.6 Vilppulantie

Vilppulantie on pitkä kokoojakatu, jonka varrella sijaitsee matalaa kerrostalorakentamista, pientaloja, Stadin ammattiopisto sekä Ala-Malmin puiston eteläreuna. Kävely-ympäristön laatu, mielenkiintoisuus ja viihtyisyys eivät ole erityisen korkealla tasolla Vilppulankadulla. Vilppulantie on varattu pääosin autoliikenteelle, jalankululle ja pyöräilylle varatut alueet ovat kapeita ja ilmeeltään sekä laadultaan keskinkertaisia (kuva 32). Jalankulkuväylien materiaalit ovat pääasiassa asfalttia, kalusteita ja pysähtymispaikkoja tiellä ei ole lainkaan.

Vilppulankadulla ei ole huomioitu hulevesien ohjausta tai imeyttämistä. Kadun istutukset koostuvat täysikasvuisista kuusista ja koivuista, toisaalta pientalojen etupihat lisäävät vehreää ilmettä.

Arvio kävely-ympäristön laadun näkökulmasta:
Heikko

Kuva 31. Teerisuontiellä on vastavalmistunutta rakennuskantaa. Kadun päällysteet ovat hyväkuntoisia ja materiaalit monipuolista.

Kuva 32. Vilppulantiellä jalankulku on toissijaisessa asemassa autoiluun nähden. Jalankululle ja pyöräilylle varatut alueet ovat kapeita ja päällysteiden kunto on heikko.

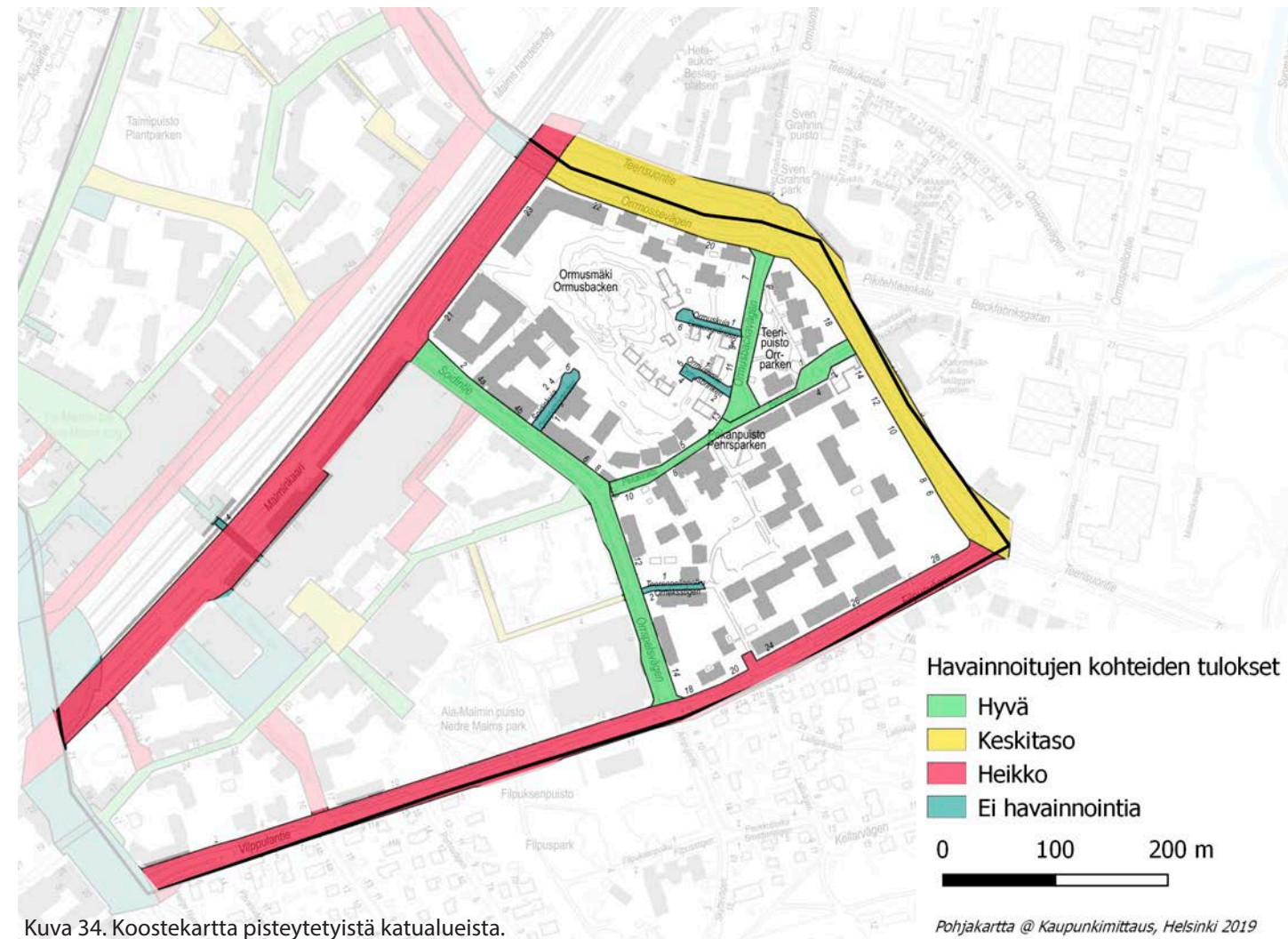

Kuva 33. Pekanraitti sai havainnointitutkimuksessa hyvän arvosanan.

Pisteytys

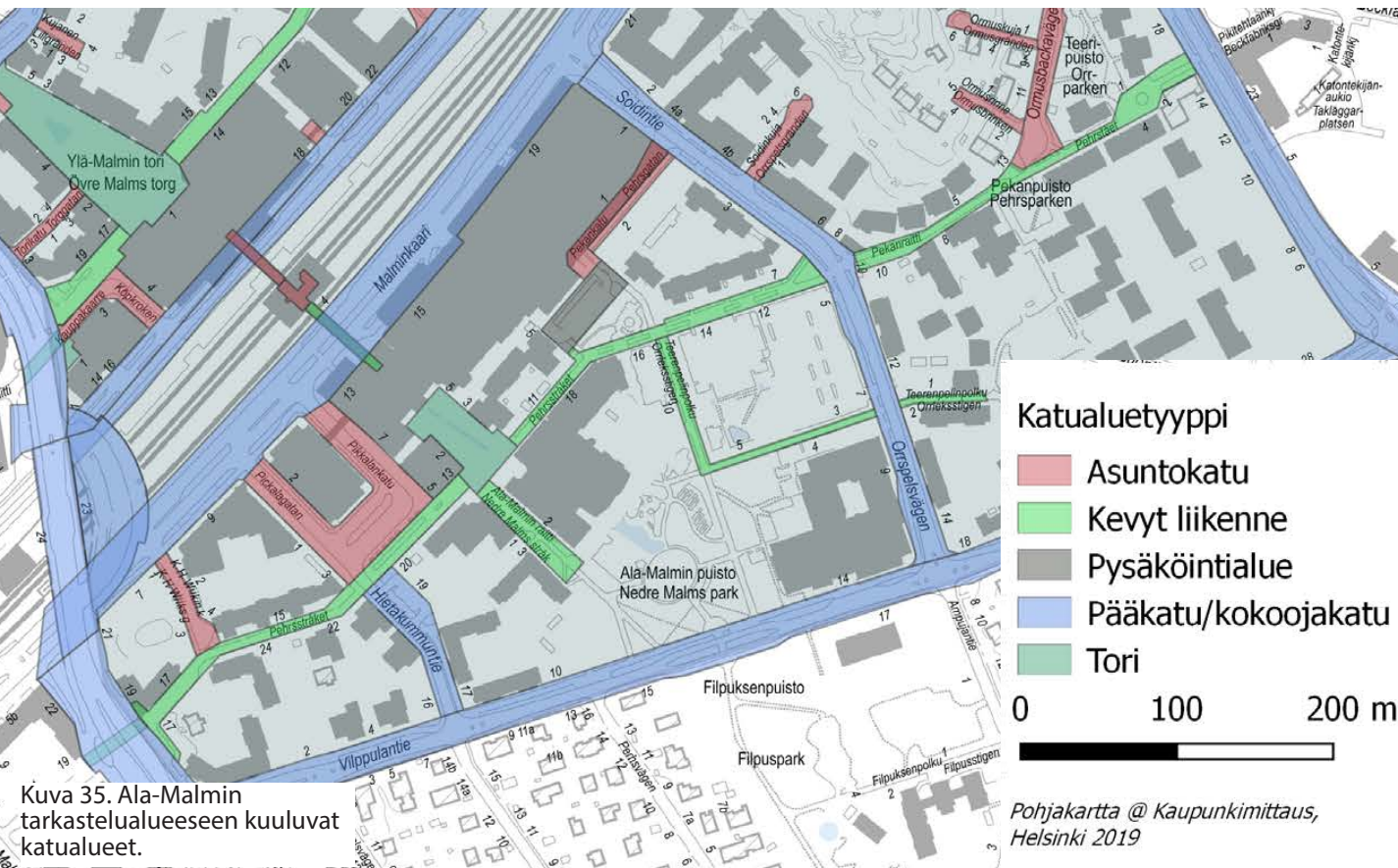
Taulukko 4. Pekanpuiston havainnointialueen kohteet pistejärjestyksessä.

Arvioidut katualueet pistejärjestyksessä	Käyttötarkoitus	Pisteytys yhteensä	Arvio	Osa-alue
Pekanraitti	Kevyt liikenne	22	Hyvä	Pekanpuisto
Ormuskuja	Asuntokatu	15	Hyvä	Pekanpuisto
Soidintie	Kokoojakatu tai -tie	15	Hyvä	Pekanpuisto
Teerisuontie	Alueellinen kokoojakatu	14	Keskitaso	Pekanpuisto
Malmin kaari	Kokoojakatu tai -tie	9	Heikko	Pekanpuisto
Vilppulantie	Kokoojakatu tai -tie	7	Heikko	Pekanpuisto

Kuva 34. Koostekartta pisteytetyistä katualueista.

5.2 Ala-Malmi

Tarkastelualueen kuvaus

Ala-Malmi sijaitsee Malmin junaradan eteläpuolella (kuva 36). Alueella sijaitsee Ala-Malmin tori ja Malmin kauppakeskus Nova. Ala-Malmin halki kulkee pääkävelykatu Pekanraitti (kuva 35).

Alueen tarkasteltuja katualueita ovat Ala-Malmin raitti, Ala-Malmin tori, Hietakummuntie, K.H. Wiikin katu, Pekankatu, Pekanraitti (kaksi osuutta) sekä Teerenpelinpolku.

5.2.1 Ala-Malmin raitti

Ala-Malmin raitti on Ala-Malmin puiston ja Ala-Malmin torin yhdistävä vihreä kevyen liikenteen katu (kuvat 37 ja 38). Katu kulkee Malmitalon reunaa pitkin, ja rajautuu toisella puolella asuinkortteliin, minkä ansiosta katu ei jää aivan katveeseen sosiaalisen valvonnan kannalta. Kadulta avautuvat näkymät sekä Ala-Malmin puistoon että Ala-Malmin torille. Mittakaava ja kasvillisuuden rajaama katutila on miellyttävää, toisaalta kadun kalusteet ja puiston sisäänkäynnin opastus ovat hyvin vaatimattomia. Kadun päällysteet ovat pääosin asfalttia ja ilmeeltään sekä kunnoltaan melko vaatimattomat.

Kadun arvio kävelyympäristön laadun näkökulmasta: Hyvä

Kuva 39. Ala-Malmin torin vesiaihe on poistettu ja korvattu kiveyksellä sekä koristeistutuksilla. Torin tilankäyttö kaipaisi uudelleenjäsentelyä.

Kuva 40. Torilla on runsaasti tyhjää tilaa.

Kuva 41. Malmitalo on alueen kulttuurikeskus, mutta sen kulttuurielämä ei toistaiseksi näy torin puolella.

5.2.2 Ala-Malmin tori

Ala-Malmin tori rajautuu Malmin kauppakeskukseen, Malmin virastotaloon, kulttuuritoimintaa tarjoavaan Malmitaloon sekä asuinkortteliin (kuvat 39-41). Ala-Malmin tori on keskeinen jalankulun solmukohta, jonka kautta kuljetaan juna- ja bussiasemalle, Malmitalon kirjastoon, Ala-Malmin puistoon ja Pekarraitille.

Mittakaavansa puolesta Ala-Malmin tori on jalankulkijan näkökulmasta miellyttävä, ympäröivät rakennukset ovat 3-5 kerroksisia ja niiden toiminnot ja julkisivut ovat monipuolisia. Tori on varattu jalankululle ja pyöräilylle. Malmitalon edustan korkeapylväinen katos on kiinnostava yksityiskohta torin arkkitehtonisessa ilmeessä. Fyysisistä puitteista huolimatta torin kaupunkielämä on vaatimattomaa. Tori on lähinnä läpikulkupaikka eikä houkuttele ajanviettoon.

Torin yleisilme on kivinen. Tori on päällystetty betonikiveyksellä. Torin koillisreunalla kasvaa muutama pylväshaapa, torin keskellä yksi metsätammi ja toria halkoo koristekukkaistutusten rivistö. Viheristutukset eivät kuitenkaan jäsennä tilaa tai tarjoa sadesuojaa ja varjoa.

Ala-Malmin torin rakennuksissa ja kivijaloissa on joitakin palveluja, mutta niiden aktiivisuus ei leviä torin puolelle. Havainnointikäynnin aikaan torilla ei ole muita toiminto-

ja kuin istumista varten varatut kiviset penkit. Penkkien sijoittelu vaikuttaa sattumanvaraiselta eikä muodosta viihtyisää kaupunkitilaa.

Torin kehittämiseen voisi ottaa lähtökohdaksi lasten ja nuorten näkökulman. Ala-Malmin torin kaupunkitilaa voisi raikastaa ja elävöittää esimerkiksi tuomalla Malmi-talon kulttuuri- ja taidetoiminnan osaksi toria. Malmitalolla järjestetään ympärivuotisesti lukuisia maksullisia ja maksuttomia tapahtumia, mutta kulttuurielämä ei ainakaan toistaiseksi näy katutilassa tai toriympäristössä.

Ala-Malmin torin kiveys on vastikään uusittu Pekarraitin uudistamisen yhteydessä. Ala-Malmin torin vanha vesiaihe on poistettu ja tilalla on mustaa kiveystä ja koristekukkaistutuksia. Pysyvien toimenpiteiden lisäksi Ala-Malmin torin käyttöä ja ilmettä voisi kehittää väliaikaisilla ja tilapäisillä ratkaisuilla (kuva 42). Tyhjään tilaan voisi sijoittaa esimerkiksi tilapäisen paviljongin tai oleskelupaikan. Esimerkiksi yhdessä kaupunkilaisten kanssa suunnitellut placemaking rakenteet lisääisivät paikan hengen tuntua ja edistäisivät kaupunkikulttuuria hyödyntämällä samalla toimetonta tilaa (kuva 43).

Kuva 43. Vuosaareen toteutettu placemaking teos toi vehreän kaupunkipuutarhan betoniselle torille.

Placemaking –projekteja on toteutettu Helsingin kaupungin yhteistyössä aikaisemmin esimerkiksi Meri-Rastilassa ja Vuosaaressa. Ala-Malmin tori ja Malmitalon kaidanalo olisivat oivallinen paikka uudelle hankkeelle.

Havainnointikävely tapahtui valoisaan aikaan päivällä. Ilta ja yöaikaan torilla on asuntojen vähäisyyden ja palvelurakennusten sulkeuduttua vähän sosiaalista valvontaa, ja tästä syystä torin kehittämisessä tulisi miettiä viihtyisyyden lisäksi myös turvallisuuskäsitteitä.

Arvio kävely-ympäristön laadun näkökulmasta:

Keskitaso

Kuva 42. Kevyillä rakenteilla ja ketterillä ratkaisulla voi luoda kiintopisteen ja uuden kohtauspaikan käyttämättömään kaupunkitilaan.

Kuva 44. Hietakummuntien jalankulkuväylät ovat kapeita.

Kuva 45. K.H. Wiikin kadulla on hoitamattomaa kasvillisuutta.

Kuva 46. K.H. Wiikin katua sivuavan pysäköintialueen halki kulkee epävirallinen jalankulkureitti.

5.2.3 Hietakummuntie

Hietakummuntie on kokoojakuu, jonka varrella on matalaa kerrostalokantaa (kuva 44). Kerrostalojen kivijaloissa on liiketiloja, mutta ne eivät aktivoi katutilaa. Tie on ensisijaisesti autoilijoille varattu, kävelyreittien ilme ja kunto ovat heikkoja. Tien varrella on jonkin verran istutuksia ja katupuita, mutta niiden määrää voisi lisätä. Esimerkiksi autotien ja kävelykadun väliselle kaistaleelle voisi sijoittaa tilaa jäsentäviä istutuksia.

Arvio kävely-ympäristön laadun näkökulmasta:
Heikko

5.2.4 K.H. Wiikin katu

K.H. Wiikin katu on asuntokatu, joka toimii autoilijoiden reittinä asutokiinteistön pysäköintialueelle. Kävelijän näkökulmasta katu yhdistää Malminkaaren ja Pekanraitin. Kadun ilme ja kunto ovat melko heikkotasoisia. Kadulle kasvavaa kasvillisuutta tulee karsia (kuva 45).

Kadulta avautuvan pysäköintikentän halki on mahdollista kulkea linja-autoasemalle. Reitti vaikuttaa kuitenkin epäviralliselta, vaikka oikotie on kävelijän näkökulmasta kätevä (kuva 46). Reitistä voisi tehdä siistimmän ja turvallisemman näköiseksi.

Arvio kävely-ympäristön laadun näkökulmasta:
Heikko

5.2.5 Pekankatu

Pekankatu on lyhyt katuosuus, joka rajautuu parkkihalliin ja pysäköintikenttiin (kuva 47). Pekankatu ei ole jalankulun näkökulmasta viihtyisin, mutta se on turvallinen ja palvelee hyvin nykyistä tarkoitustaan. Pekankadun pihlajapuut ja ruusuistutukset pehmentävät kadun muuten hyvin kivistä ilmettä. Pekankatu on lyhyt läpikulkukatu pysäköintialueen varrella, eikä sen yhteteen ole tarvetta lisätä oleskelua mahdollistavia kalusteita.

Arvio kävely-ympäristön laadun näkökulmasta:
Heikko

5.2.6 Pekanraitti

Tämä osuus kattaa Soidintien ja Hietakummuntien väliin sijoittuvan katualueen.

Raitin perusparannus on vastikään valmistunut. Päälystemateriaali on hyväkuntoinen ja siisti, kalusteita ja istutuksia on monipuolisesti (kuvat 48 ja 49).

Pekanraitin varrella on vain vähän asuinrakentamista. Sosiaalisen valvonnan ja katualueen viihtyisyyden lisäämisen näkökulmasta Pekanraitin varren asuinrakennuskannan lisääminen olisi järkevää.

Arvio kävely-ympäristön laadun näkökulmasta:
Hyvä

Kuva 47. Pekankadun vieressä on pysäköintialue ja parkkihalli.

Kuvat 48 ja 49. Pekanraitti kulkee pitkin Malmitalon julkisivua. Näkymän päässä Malmitalon sisäänkäynnin porttiaiheet.

Kuva 50. Raitin pohjakerroksissa on liiketiloja.

Kuva 51. Pekanraitin viherympäristö on monilajista.

Kuva 52. Näkymä Ala-Malmin torin suuntaan.

5.2.7 Pekanraitti

Ala-Malmin torin länsipuolelle jäävä osuus Pekanraitista on vehreää ja mittakaavaltaan miellyttävää ympäristöä. Rakennusten kivijaloissa on useita liiketiloja, joiden toiminta ei kuitenkaan näy katutilassa vaan jää suljettujen ovien ulkopuolelle (kuva 50). Viherympäristö on monilajista ja puutarhamaista, raitin varrella kasvaa runsaasti kukkivia pensaita ja puita (kuva 51).

Polveilevan raitin varrella on monia visuaalista mielenkiintoisuutta lisääviä yksityiskohtia, kuten esimerkiksi näyttävä yksittäinen tammi (kuvat 52-55). Pekanraitin rakennusten julkisivuissa on paljon mielenkiintoisia detaljeja, tosin rakennusten julkisivut ovat hieman haalistuneet ja rapistuneet. Raitin varrella istutetun kasvillisuuden lomassa on paikoin tyhjiä kohtia, joita voisi paikata puutarhamaista ilmettä lisäävillä istutuksilla.

Pekanraitin katusommittelu mahdollistaa raitin ilmeen raikastamisen pienillä ja hienostuneilla keinoilla. Tyhjätkulmaukset ja aukiot eivät vielä muodosta paikkoja,

Kuva 53. Pekanraitin kulmauksessa kasvaa näyttävä tammi.

Kuva 54. Puutalo Pekanraitin varrella lisää visuaalista monimuotoisuutta ja historiallista kerrostumaa.

mutta niihin saisi kerrostuneisuutta lisäämällä laadukkaita kalusteita tarkkaan harkituille paikoille. Pekanraitilta puuttuu tällä hetkellä erityisesti oleskelun mahdollistavia pysähdyspaikkoja, joita voisi lisätä sopiviin kulmiin sekä raitin ylittävän mäen päälle.

Arvio kävely-ympäristön laadun näkökulmasta:
Hyvä

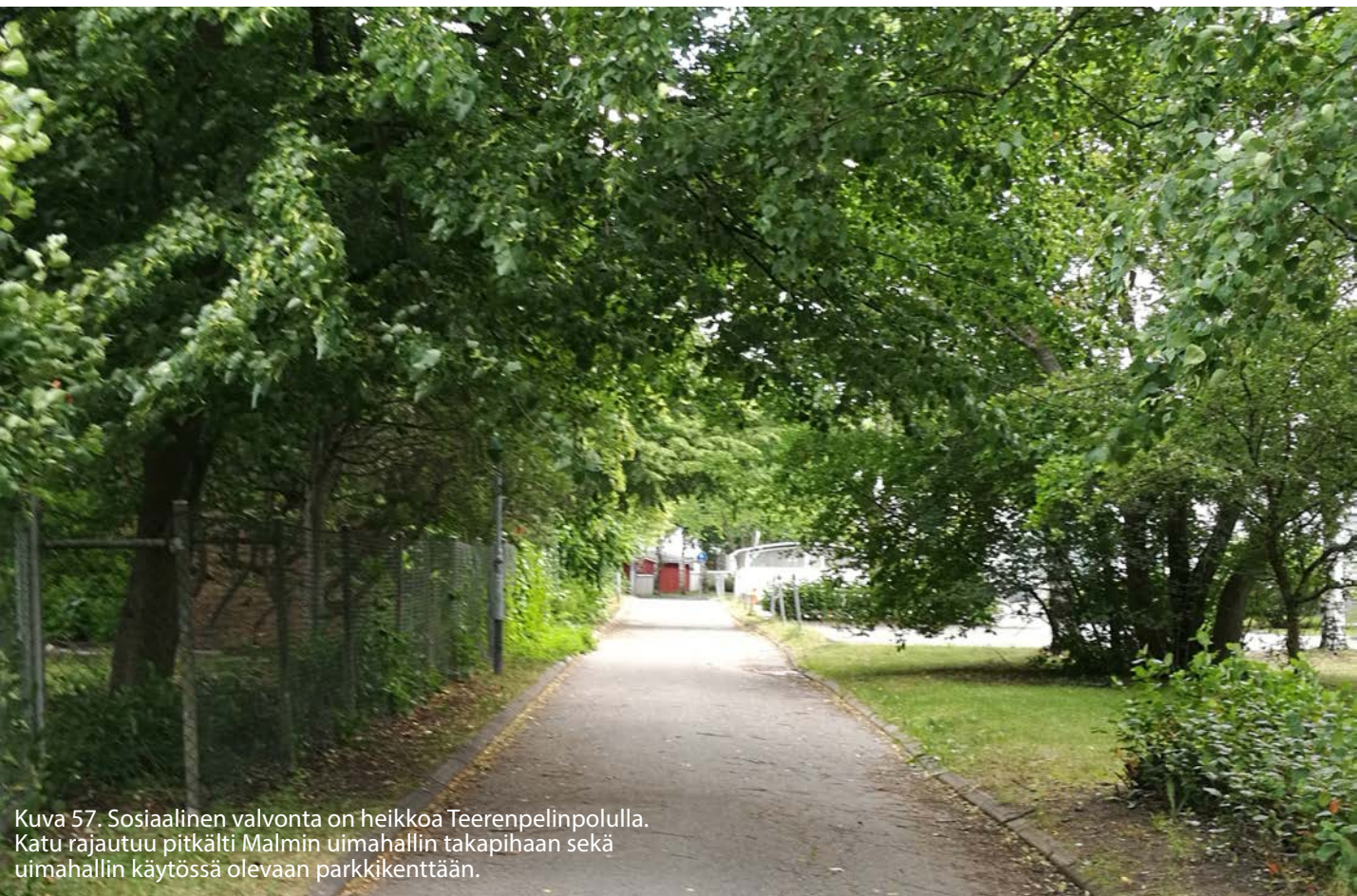
Kuva 55. Katutaide-teos alikulkutunnelissa piristää Pekanraitin ilmettä.

Kuva 56. Katualueen viherympäristö on monilajista. Kadun päällysteet ovat paikoin heikossa kunnossa.

5.2.8 Teerenpelinpolku
Teerenpelinpolku vie Pekanraitilta Ala-Malmin puiston kautta Soidintielle. Teerenpelinpolku on vehreä kävelykatu, jonka visuaalista monimuotoisuutta lisää Ala-Malmin puiston muotoonleikatut pensaat (kuva 56). Teerenpelinpolun toinen puoli rajautuu Malmin uimahalliin ja sen tonttia rajaavaan aitaan. Kadun varrella on joitakin asuinrakennuksia, mutta niiden etäisyys kadusta on melko pitkä. Tämä aiheuttaa sosiaalisen valvonnan kannalta katvetta (kuva 57).

Arvio kävely-ympäristön laadun näkökulmasta:
Keskitaso

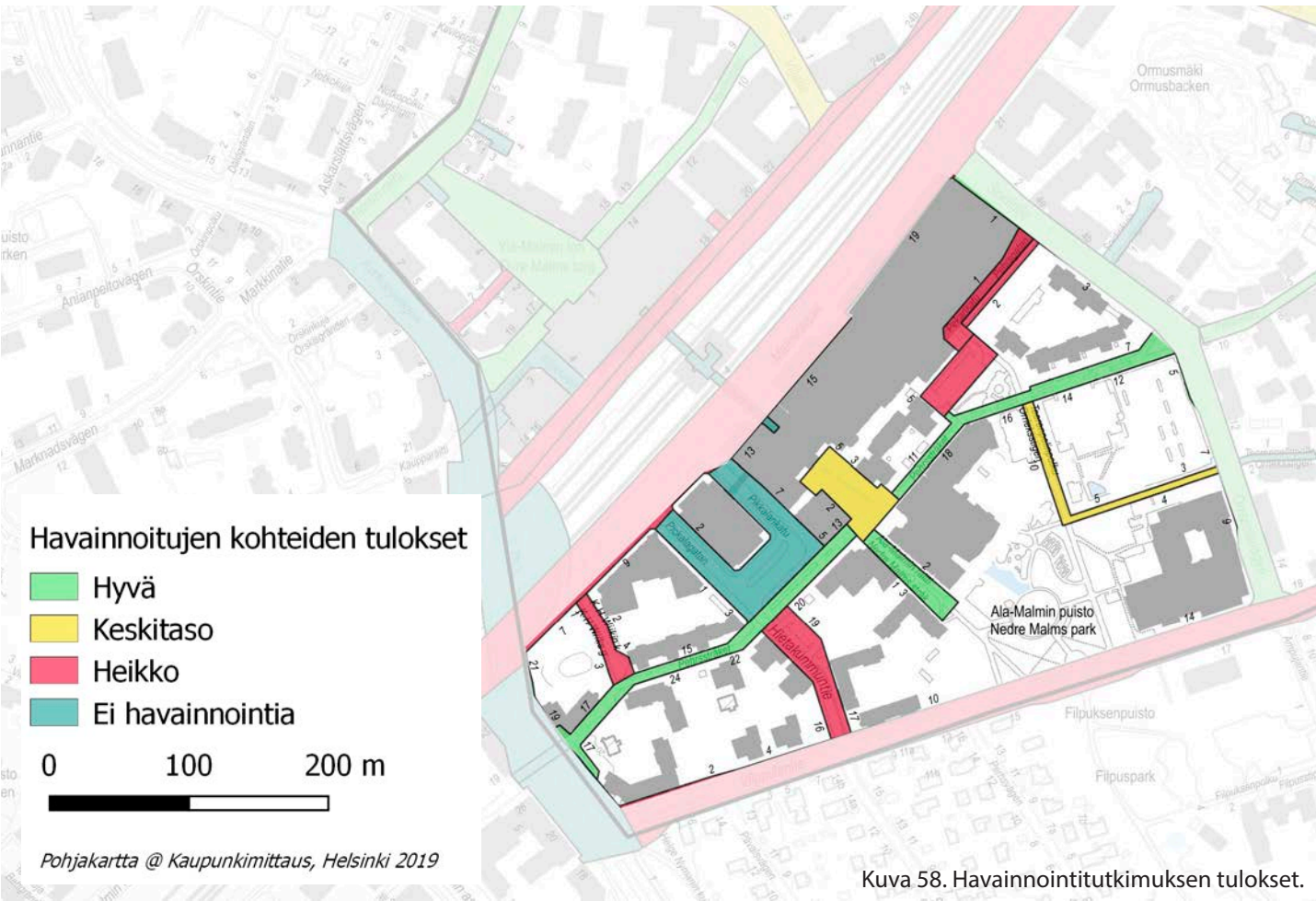

Kuva 57. Sosiaalinen valvonta on heikkoa Teerenpelinpolulla. Katu rajautuu pitkälti Malmin uimahallin takapihaan sekä uimahallin käytössä olevaan parkkikenttään.

Pisteytys

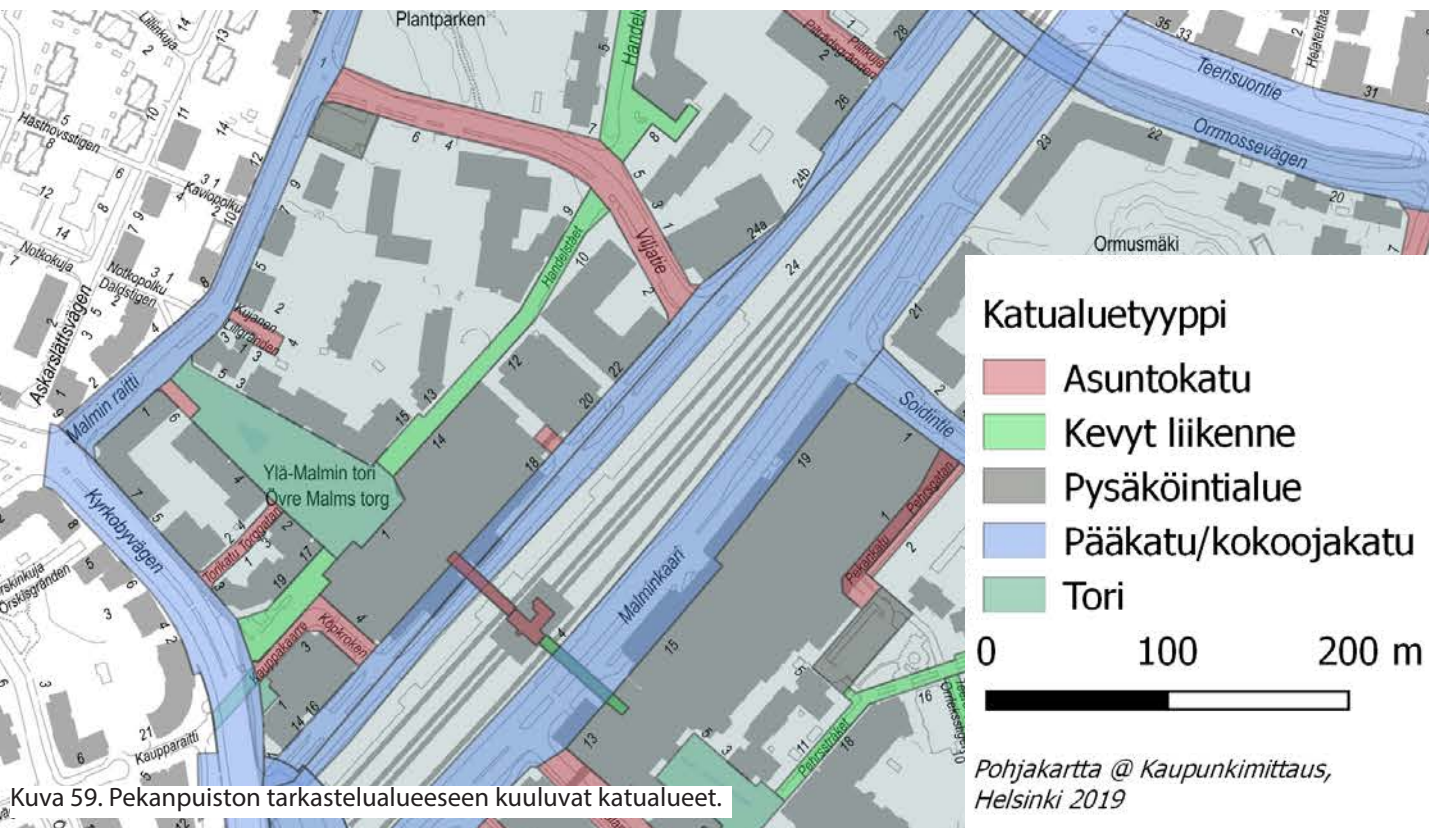
Taulukko 5. Ala-Malmin havainnointialueen kohteet pistejärjestyksessä.

Arvioidut katualueet pistejärjestyksessä	Käyttötarkoitus	Pisteytys yhteensä	Arvio	Osa-alue
Pekanraitti	Kevyt liikenne	21	Hyvä	Ala-Malmi
Ala-Malmin raitti	Kevyt liikenne	18	Hyvä	Ala-Malmi
Ala-Malmin tori	Tori	18	Keskitaso	Ala-Malmi
Pekanraitti	Kevyt liikenne	18	Hyvä	Ala-Malmi
Teerenpelinpolku	Kevyt liikenne	10	Keskitaso	Ala-Malmi
Hietakummuntie	Kokoojakatu tai -tie	9	Heikko	Ala-Malmi
Pekankatu	Asuntokatu ja pysäköintialue	8	Heikko	Ala-Malmi
K.H. Wiikin katu	Asuntokatu	7	Heikko	Ala-Malmi

Kuva 58. Havainnointitutkimuksen tulokset.

5.3 Ylä-Malmi

Tarkastelualueen kuvaus

Ylä-Malmi sijaitsee Malmin juna-aseman pohjoispuolella. Alueeseen kuuluu Ylä-Malmin tori ja sen ympäristö (kuva 60).

Ylä-Malmin tarkastelualueeseen kuuluvia katualueita ovat Kaupparaitti, Kauppakaarre, Malmin kauppatie, Torikatu ja Ylä-Malmin tori (kuva 59).

Kuva 61. Kaupparaitin varrella sijaitsee pieniä aukioita. Oleskelupenkin lisäksi aukiolle mahtuisi muitakin toimintoja. Aukio olisi oivallinen paikka placemaking -hankkeelle.

5.3.1 Kaupparaitti

Kaupparaitti on Ylä-Malmin vastine Ala-Malmin Pekanraitille. Kaupparaitti on kevyen liikenteen katu, joka on rauhoitettu jalankululle ja pyöräilylle. Kaupparaitin varrella on joitakin kivijalkaliikkeitä sekä kaupunkilaisille varattuja oleskelualueita, mutta tällä hetkellä tilat ovat elottomia ja hiljaisia (kuva 61). Kivetyillä aukioilla ei ole liiemmin toimintoja tai kaupunkikulttuuria (kuva 62).

Kaupparaitin visuaalinen monimuotoisuus on keskin-kertaista. Raitin arkkitehtuurissa on hieman visuaalista ja ajallista kerrostumaa sekä toimintojen sekoittumista (kuva 63). Sosiaalista valvontaa haittaavat suuret toimitorakennukset, joissa ei ole asuntoja ja ympärivuorokautista elämää.

Arvio kävely-ympäristön laadun näkökulmasta:
Hyvä

Kuva 62. Kaupparaitin katutila on osittain terassikäytössä. Tiilirakennuksessa sijaitsee musiikkiopiston tiloja.

Kuva 63. Pohjakerrosten pylväät yhdistettynä raitin katupuuriin tuovat monimuotoisuutta ja rytmiä kadun arkkitehtoniseen ilmeeseen.

Kuva 64.
Näkymä alkukutunnelin
sisäänkäynniltä
Kirkonkyläntielle.

Kuva 65.
Kulmaus vaatii tilallista
jäsentelyä.

Kuva 66.
Alikutunnelin
aluetta voisi kehittää
viihtyisämmäksi.

5.3.2 Kaupparaitti ja Kauppakaarre

Kaupparaitti ja Kauppakaarre yhdistävät Ylä-Malmin torin Kirkonkyläntiehen. Torin ja Kirkonkyläntien väliin jäävä kaistale on tilallisuudeltaan ja tarkoitukseltaan epämääräinen ja nuhjuinen. Raittia rajaavien rakennusten kivijalassa on joitakin liiketiloja, kuten kampaamoita ja elintarvikepuoteja (kuva 64).

Kaupparaitin alikulku on synkkä, ja kaipaasi kunnon valaistusta (kuvat 65 ja 66). Visuaalista monimuotoisuutta lisäävät mielenkiintoisesti sommitellut portaat sekä betonirakenteen yksityiskohdat. Torille vievän rampin varrella on penkkejä, mutta ne ovat kuluneita eivätkä houkuttele pysähtymään. Alikulun ja katutason välissä on mielenkiintoinen istutussommitelma, joka pehmentää karun betonirakenteen ilmettä. Istutuksissa on tosin paikoin aukkoja ja epäsiistejä kohtia.

Arvio kävely-ympäristön laadun näkökulmasta:

Hyvä

5.3.3 Malmin kauppatie

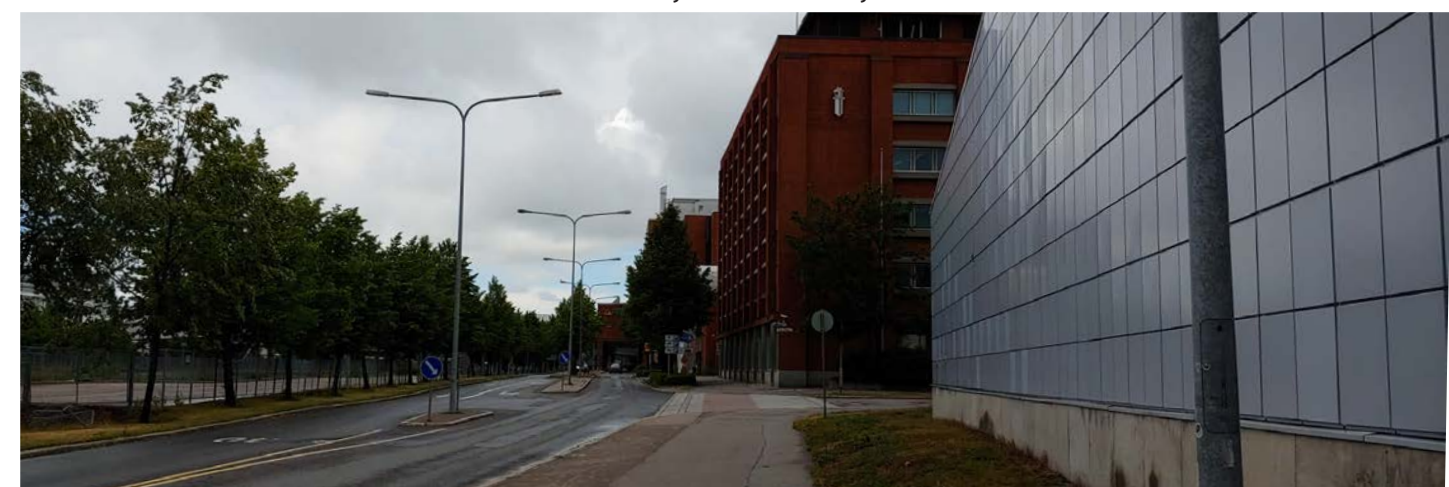
Malmin kauppatie on Malmin juna-aseman luoteispuolella kulkeva kokoojakatu. Kauppatien jalankulkuväylää rajaa Malmin kauppakeskus (kuva 67). Kauppakeskuksen julkisivut ovat yksipuolisia ja katutila kauppakeskuksen vierellä on kolkkoa (kuva 68). Jalankulkureitin varrella on myös pysäköintilaitoksia ja yksi toimistotalo. Kalusteita reitin varrella ei ole, ja jalankulkureitin päällyste on asfalttia. Radan vierellä ja autotien varrella on joitakin istutuksia, joiden luoma viherympäristö on hyvin tavanomaista ja yksilajista. Äänimaisema on liikenteen takia meluisa. Pyörätie on eroteltu jalankulusta osalla reittiä, jonka jälkeen jalankulku- ja pyörätie yhdistyvät (kuva 69).

Arvio kävely-ympäristön laadun näkökulmasta:

Heikko

Kuva 67. Malmin kauppatien jalankulkuväylät rajautuvat yksipuolisiin julkisivuihin. Pohjakerroksissa ei ole aktiivisuutta.

Kuva 68. Malmin kauppatien kävely-ympäristö on karua. Yksipuolisten toimintojen takia sosiaalinen valvonta ei toteudu.

Kuva 69. Viheristutukset jäsentävät ja pehmentävät katumaisemaa.

Kuva 70. Näkymä Torikadulta avautuvalle pysäköintialueelle.

5.3.4 Torikatu

Torikatu yhdistää Ylä-Malmin torin ja Kirkonkyläntien. Torikatu on merkitty asuntokaduksi, mutta se näyttää huoltoajoreitiltä. Tiellä on enimmäkseen pysäköintitilaa ja autoliikennettä (kuva 70). Viheristutukset pehmentävät kadun ilmettä.

Kadulla on jonkin verran asuntoja, joiden ikkunat ja parvekkeet avautuvat kadulle. Muuten sosiaalinen valvonta on heikkoa.

Arvio kävely-ympäristön laadun näkökulmasta:
Heikko

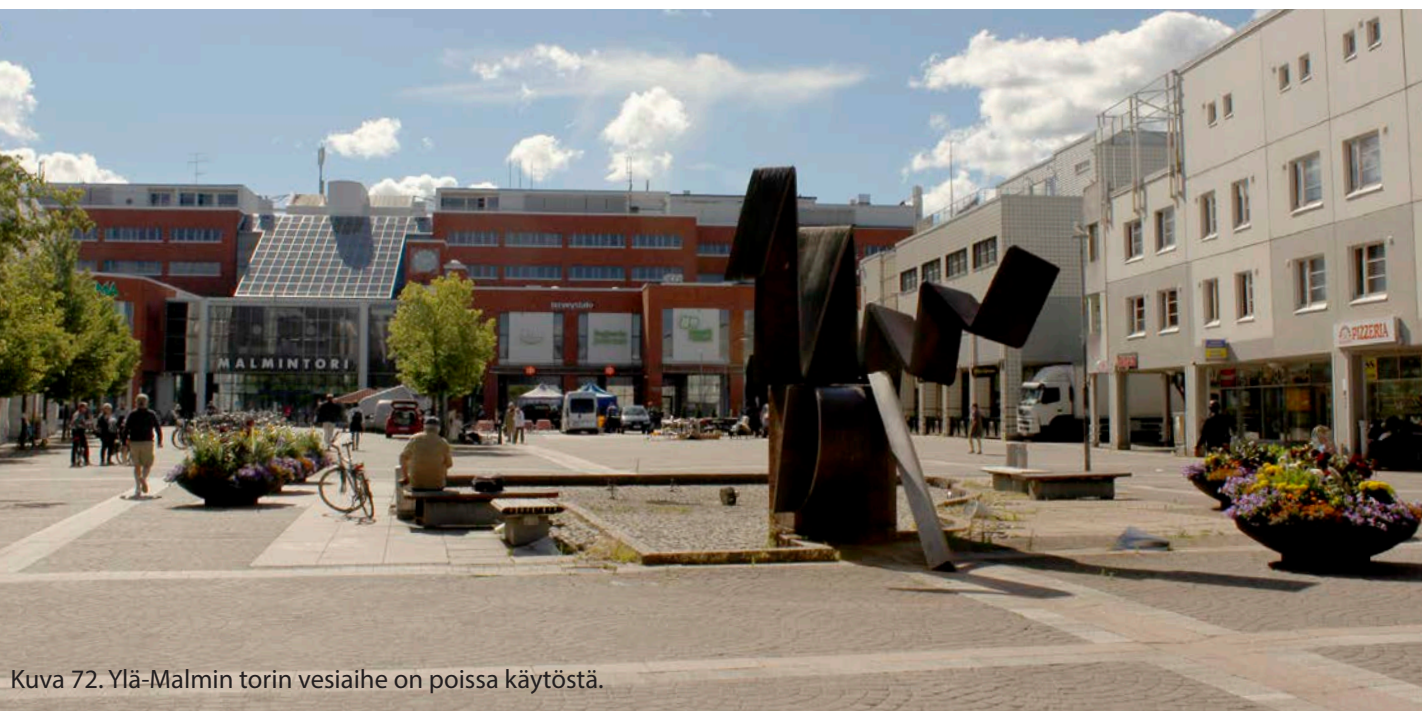
5.3.5 Ylä-Malmin tori

Ylä-Malmin tori on Ala-Malmin toria vilkkaampi ja laajempi torialue. Toria ympäröivissä rakennuksissa on kivi-jalkaliiketiljoja. Ne eivät kuitenkaan hyödynnä torialuetta toistaiseksi. Torilla on pienimuotoista torimyyntiä sekä jäätelökioski, jotka tuovat torille elämää (kuva 71).

Tori on käyttöasteeseensa nähden laaja. Torilla on paljon hyödyntämätöntä tyhjää tilaa, varsinkin Malmin raitin päädyssä.

Kuva 71. Ylä-Malmin torilla on jonkin verran palveluita ja liiketoimintaa, kuten jäätelökioski ja torimyyntiä.

Kuva 72. Ylä-Malmin torin vesiaihe on poissa käytöstä.

Torin keskellä oleva vesiaihe on epäkunnossa, ja vesiaiheen allas tyhjillään (kuva 72). Torin kiveys on melko hyvässä kunnossa. Torin ilme on kivinen ja siitä syystä toinen katupuurivi voisi tehdä torille hyvää.

Lähiöprojektin yhteydessä teetetyssä Ylä-Malmin torin viitesuunnitelmassa on torille ehdotettu istuskeluterasseja. Istuskeluterassit jäsentäisivät tyhjää tilaa ja toisivat elämää torille (kuva 74). Samaisessa suunnitelmassa on myös ehdotettu vesiaiheen uudistamista sekä torin päädyn uudelleenjäsentelyä. Ylä-Malmin torin päätyyn olisi myös mahdollista sijoittaa paikallisia osallistava ja place-makingin ideologiaa soveltava paikkasidonnainen teos.

Torilla on paljon pyörätelineitä, jotka ovat hyvin aktiivisessa käytössä (kuva 73). Nykyisellä paikallaan ne tosin vievät paljon tilaa muulta mahdolliselta torimyyntiltä.

Aukion arvio kävely-ympäristön laadun näkökulmasta:
Hyvä

Kuva 73. Torin pyörätelineillä on korkea käyttöaste.

Kuva 74. Torilla on paljon jäsentämätöntä ja käyttämätöntä tilaa.

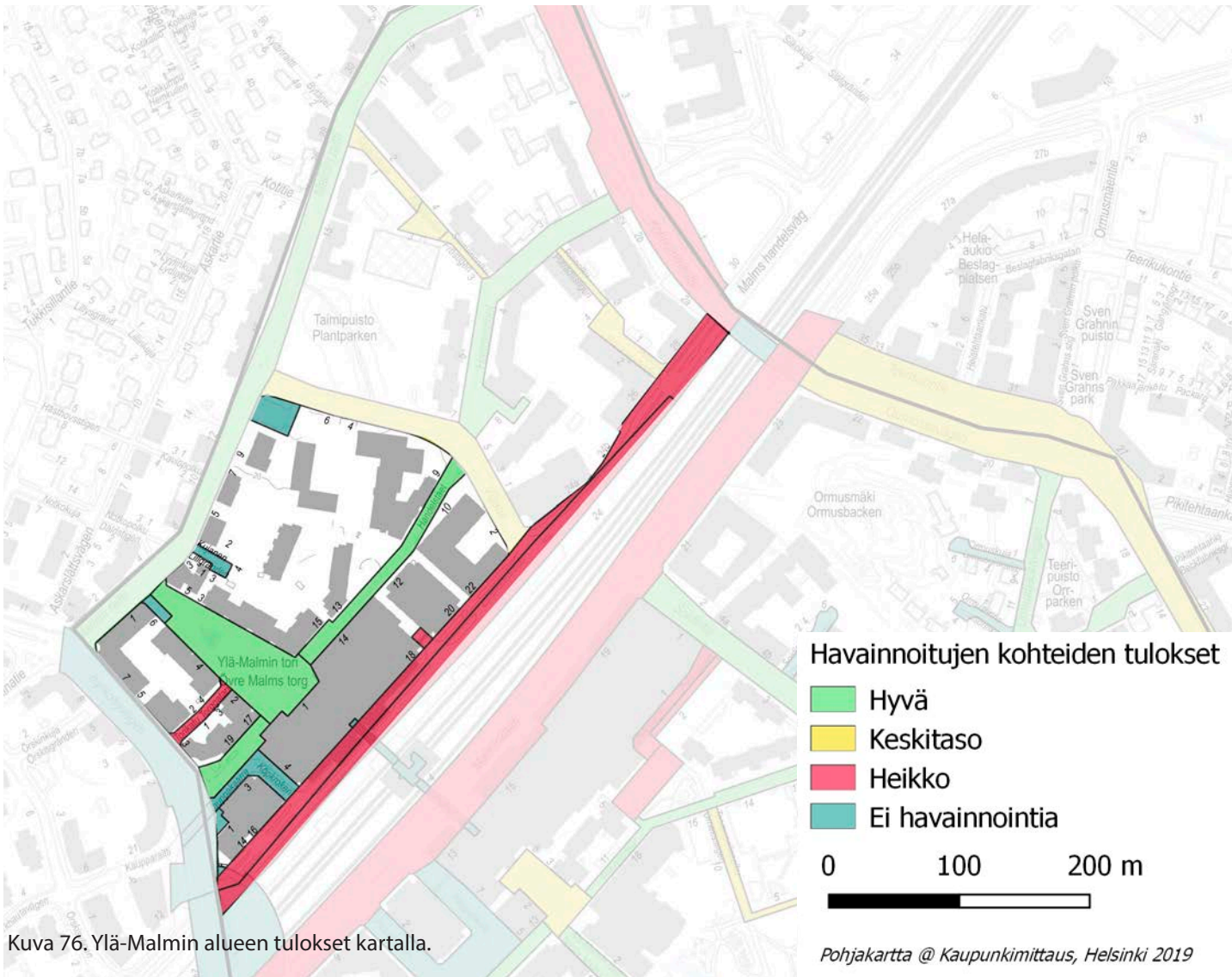

Kuva 75. Ylä-Malmin tori sai tutkimuksessa arvosanan ”hyvä”.

Pisteytys

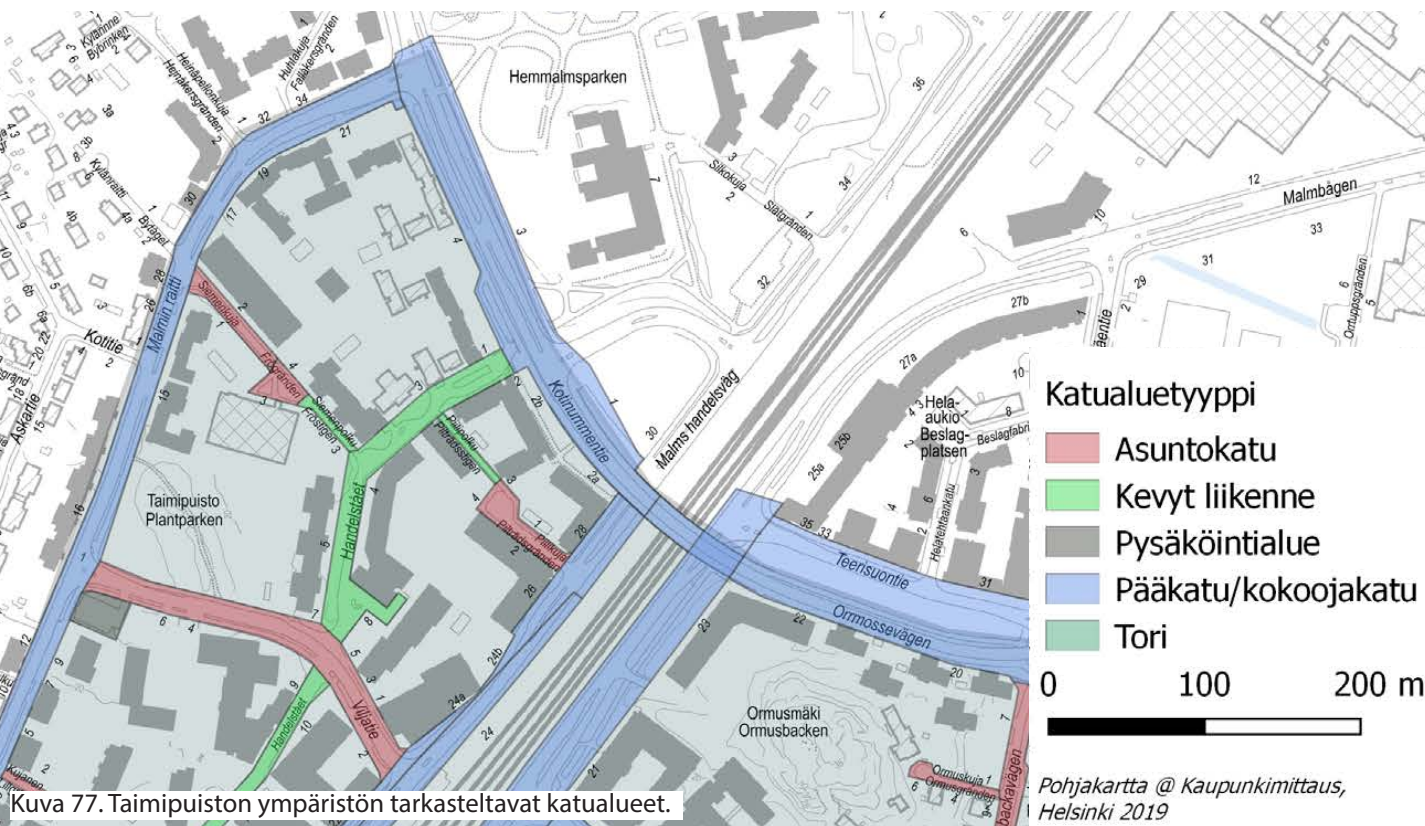
Taulukko 6. Ylä-Malmin havainnointialueen kohteet pistejärjestyksessä.

Arvioidut katualueet pistejärjestyksessä	Käyttötarkoitus	Pisteytys yhteensä	Arvio	Osa-alue
Ylä-Malmin tori	Tori	21	Hyvä	Ylä-Malmi
Kaupparaitti	Kevyt liikenne	18	Hyvä	Ylä-Malmi
Kaupparaitti ja Kauppakaarre	Kevyt liikenne ja tori	18	Hyvä	Ylä-Malmi
Torikatu	Asuntokatu	9	Heikko	Ylä-Malmi
Malmin kauppatie	Alueellinen kokoojaku ja asuntokatu	7	Heikko	Ylä-Malmi

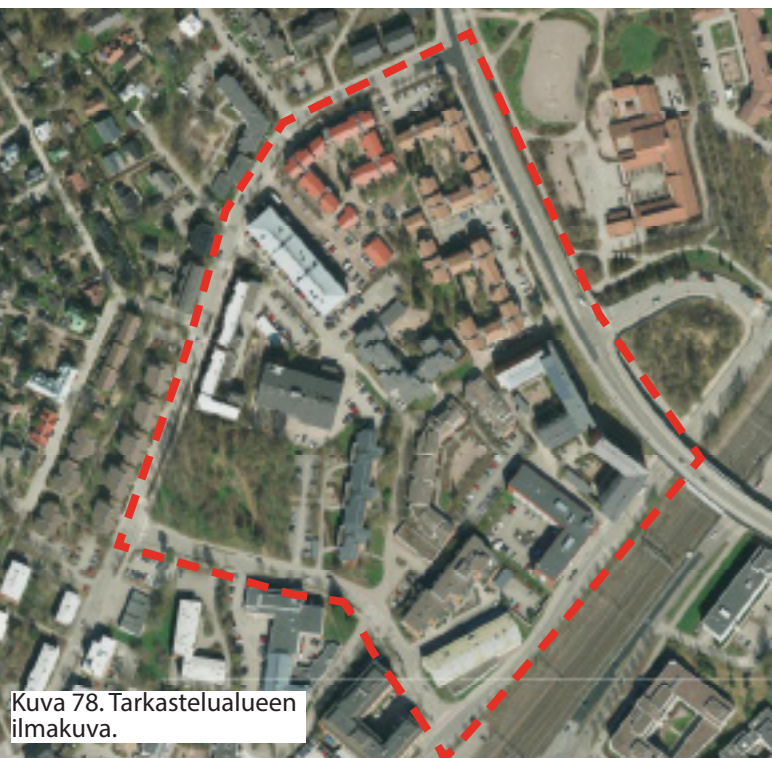

Kuva 76. Ylä-Malmin alueen tulokset kartalla.

5.4 Taimipuiston ympäristö

Kuva 77. Taimipuiston ympäristön tarkasteltavat katualueet.

Kuva 78. Tarkastelualueen ilmakuva.

Tarkastelualueen kuvaus

Taimipuiston ympäristön tarkastelualue sijaitsee Malmin keskustaa halkovan junaradan pohjoispuolella (kuva 78).

Tarkastelualueeseen kuuluvia katualueita ovat Kaupparaitin länsipääty, Kotinummentie, Malmin raitti, Piilipolku ja Piilikuja, Siemenpolku ja Siemenkuja sekä Viljatie (kuva 77).

Kuva 79. Kaupparaitin varrella olevalla aukiolla on mahdollista pysähtyä. Aukion rakennusten pohjakerrokset ovat monin paikoin asuntoja.

5.4.1 Kaupparaitti

Kaupparaitti jatkuu Taimipuiston ympäristössä Viljatien koillispuolella aina Kotinummentiehen asti. Kaupparaitti on alueen pääkävelylväylä. Raitti polveilee asuinrakennuskortteleiden lomassa, ja sen varrella on muutamia pieniä oleskeluaukioita (kuva 79). Raitin varren palvelut muodostuvat päiväkodista ja kuntosalista.

Raitti on vehreä ja hiljainen sekä kävelijän näkökulmasta miellyttävä mittakaavaltaan. Asuinkortteleiden sijoittelun sekä monimuotoisten julkisivujen ansiosta sosiaalisen valvonta toteutuu raitin varrella hyvin (kuva 80).

Raitin varrella on sijoitettu istuinkiviä oleskelua varten (kuva 81). Oleskelupaikat eivät kuitenkaan ole kovin houkuttelevia, ja niiden sijoittelu vaikuttaa sattumanvaraiselta. Kaupparaitin pinnoite on paikoittain huonossa kunnossa (kuva 82).

Arvio kävely-ympäristön laadun näkökulmasta:
Hyvä

Kuva 80. Parvekkeet ja ikkunat takaavat sosiaalisen valvonnan toteutumisen.

Kuva 81. Kaupparaitin varrella on paljon luonnonkiveä.

Kuva 82 Kaupparaitin päällystys on paikoin heikossa kunnossa.

Kuva 83. Kotinummentien kautta kuljetaan Malmia halkovan junaradan yli.

Kuva 84. Sosiaalinen valvonta toteutuu Kotinummentiellä harvoissa kohdissa.

5.4.2 Kotinummentie

Kotinummentie on kokoojakatu tarkastelualueen itäosassa. Kotinummentieltä on kulku radan yli Ala-Malmin puolelle (kuva 83). Kotinummentien kaupunkitila on jäsentymätöntä, asuinkorttelit ovat kaukana tiestä ja välissä on paikoin pysäköintikenttiä. Jalankulun asema tiellä on toissijainen autoliikenteelle, tie on kävelijän näkökulmasta leveä ja tunnelma on kadulla suojaton (kuva 84).

Arvio kävely-ympäristön laadun näkökulmasta:
Heikko

5.4.3 Malmin raitti

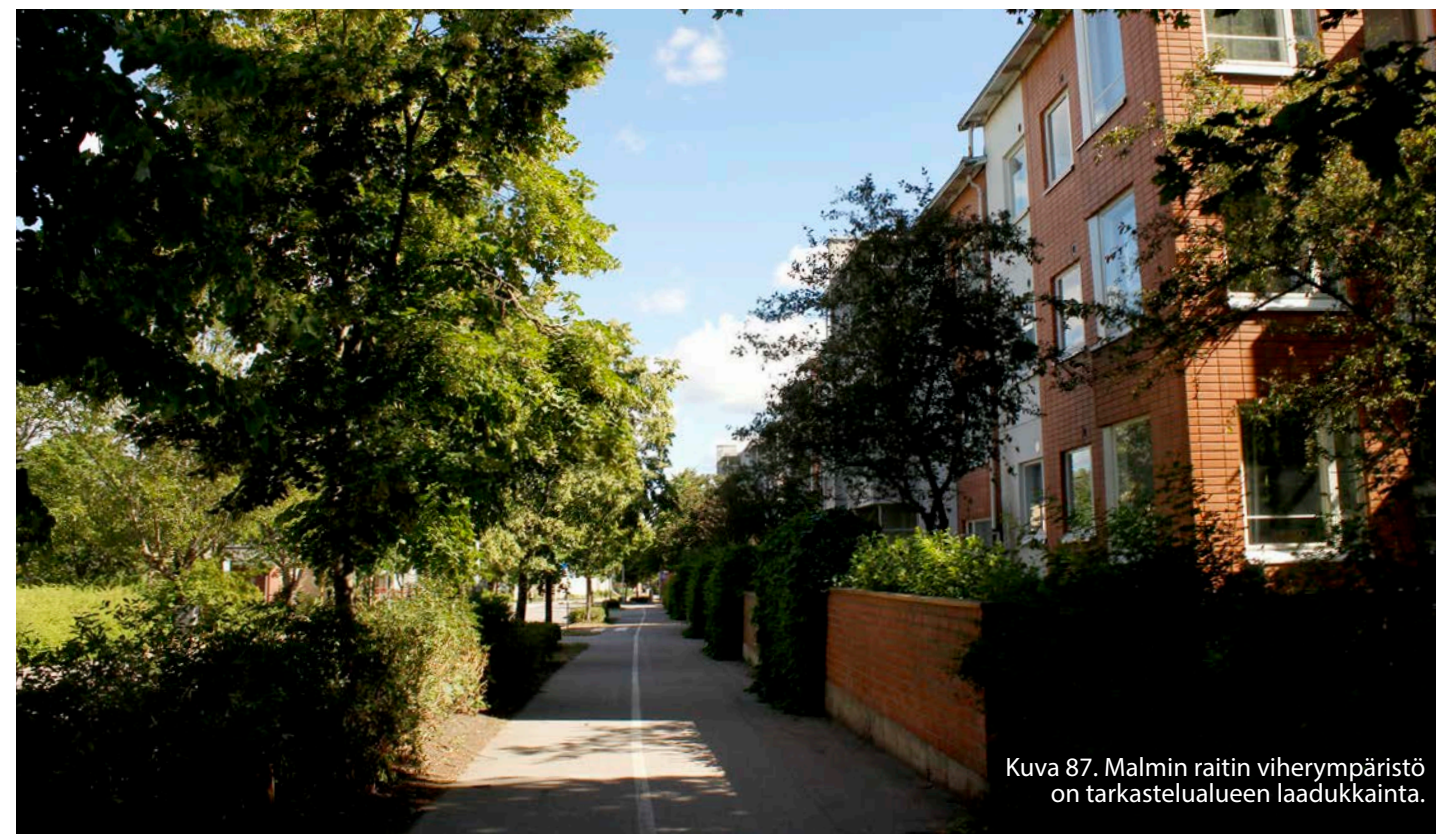
Malmin raitti on vihreä ja viihtyisä kokoojakatu. Kadun varrella on pääosin 3-5 kerroksisia asuinkerrostaloja (kuvat 85 ja 86). Malmin raitilla on autoliikennettä, mutta jalankululle ja pyöräilylle on mitoitettu runsaasti tilaa autokaistojen molemmin puolin. Kadun toisella puolella kevyt liikenne on erotettu autoliikenteestä katupuilla ja pensasistutuksilla. Kadun ilme on viihtyisä kerrostuneen rakennuskannan, visuaalisesti monipuolisten julkisivujen sekä pienipiirteisen ja monilajisen viherympäristön ansiosta (kuva 87).

Kadun päällysteet ovat asfalttia. Pyöräilylle on varattu oma kaistansa. Katukalusteita kuten penkkejä ei kadulla juuri ole, joten pysähtymiselle tai oleskelulle ei tarjoudu mahdollisuutta. Katua voisi kehittää oleskelupaikkojen lisäämisellä.

Arvio kävely-ympäristön laadun näkökulmasta:
Hyvä

Kuvat 85 ja 86. Sosiaalinen valvonta toteutuu Malmin raitilla hyvin.

Kuva 87. Malmin raitin viherympäristö on tarkastelualueen laadukkainta.

Kuva 88. Katujen pohjakerroksissa ei ole aktiivisuutta. Kadun päällysteet ovat paikoin huonokuntoisia.

5.4.4 Piilipolku ja Piilikuja

Piilipolku ja Piilikuja yhdistävät Malmin kauppapientien kävelyväylän Kaupparaittiin (kuva 88). Piilikujalta on ajoyhteys pysäköintialueelle sekä autojen kääntöpaikka. Piilipolulle siirryttäessä katu muuttuu kävelykaduksi (kuva 90). Malmin kauppapientien päässä olevassa toimistotalossa sijaitsee yhdistysten toimitiloja, mutta palveluja kadun varrella ei ole.

Piilikujan ympäristössä korttelirakenne on sekava ja kaupunkikuva epämääräinen. Alue on autoilijoiden kääntöpaikka ja sen kautta ajetaan pysäköintialueelle (kuva 89).

Arvio kävely-ympäristön laadun näkökulmasta:
Keskitaso

Kuva 89. Piilikuja rajautuu aitoihin ja pysäköintialueisiin.

Kuva 90. Piilipolku on varattu kevyelle liikenteelle. Sen kautta pääsee kulkemaan Kaupparaitille.

5.4.5 Siemenkuja ja Siemenpolku

Siemenkuja ja Siemenpolku yhdistävät Malmin raitin ja Kaupparaitin. Kadun arkkitehtuuri ja toiminnot ovat Taimipuiston alueen kerrostuneinta. Kadun varrella sijaitsevassa tiilirakennuksessa on liiketilojen keskittymä. Kadun varrella on myös päiväkotia ja palloiluhalli (kuva 91).

Uusista palveluista huolimatta kadun ulkotilojen käytöstä on matala. Ulkotilaan ei sisälly oleskelupaikkoja. Liikerakennuksen edusta on varattu kokonaan pysäköinnille, minkä takia kadulla ei ole tilaa oleskeluun. Osan pysäköintitilasta voisi raivata parketille, eli parkkiruudun tilalle sijoitettavalle terassille tai muulle rakenteelle.

Jalankulkua varten varattu katuosuus on hyvin kapea, ja jalkakäytävän reunakivet ovat huonossa kunnossa (kuvat 92 ja 93). Reunakiveyksessä ei ole saumattomia madallutuksia, joten kadun esteettömyydessä on parannettavaa.

Arvio kävely-ympäristön laadun näkökulmasta:
Keskitaso

Kuva 91. Palloiluhallin sisäänkäynti.

Kuva 92. Siemenpolku on varattu kevyelle liikenteelle.

Kuva 93. Vanha tiilirakennus on saanut uuden elämän liike- ja toimitiloina. Katutila on nykyisin pysäköintikäytössä, eikä mahdollista katutilan aktiivista käyttöä.

Kuva 94. Viljatie rajautuu osittain Taimipuiston lähimetsään.

5.4.6 Viljatie

Viljatie yhdistää Malmin kauppätien ja Malmin raitin. Tie kulkee Kaupparaitin poikki. Tien kaupunkikuva on hajanainen. Näkymät, toiminnot sekä mitoitus ovat katualueella sattumanvaraisia. Viljatien varrella on yksi kivetty aukio, toimistotalo, parkkikenttä sekä Taimipuisto (kuva 94). Visuaalinen mielenkiintoisuus on kadulla heikkoa. Katukalusteita tai pysähtymispaikkoja ei kadun varrella ole. Pyöräily ja jalankulku on kadulla yhdistetty (kuva 95).

Arvio kävely-ympäristön laadun näkökulmasta:
Heikko

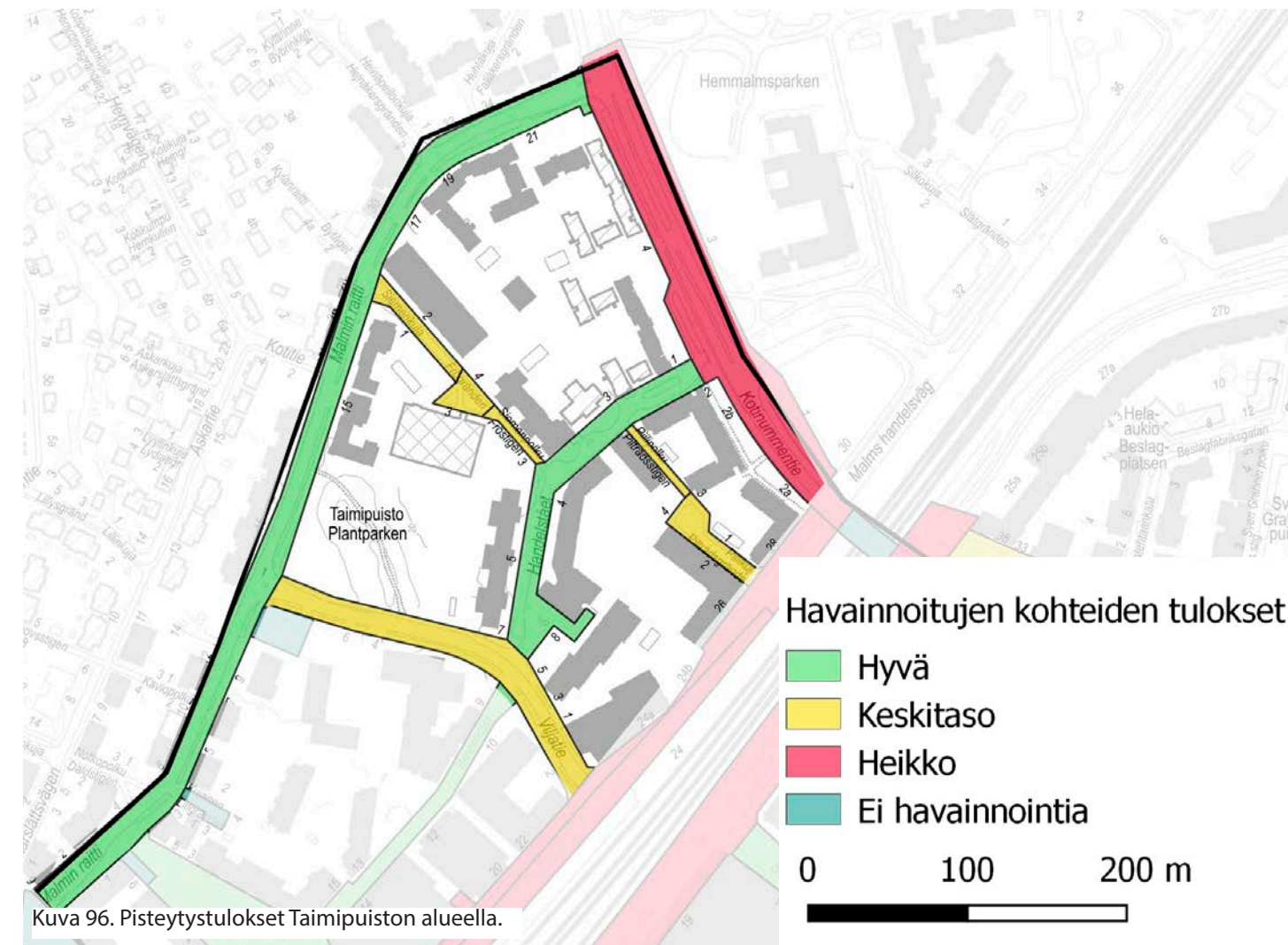

Kuva 95. Näkymä Viljatieltä Malmin Kauppatielle.

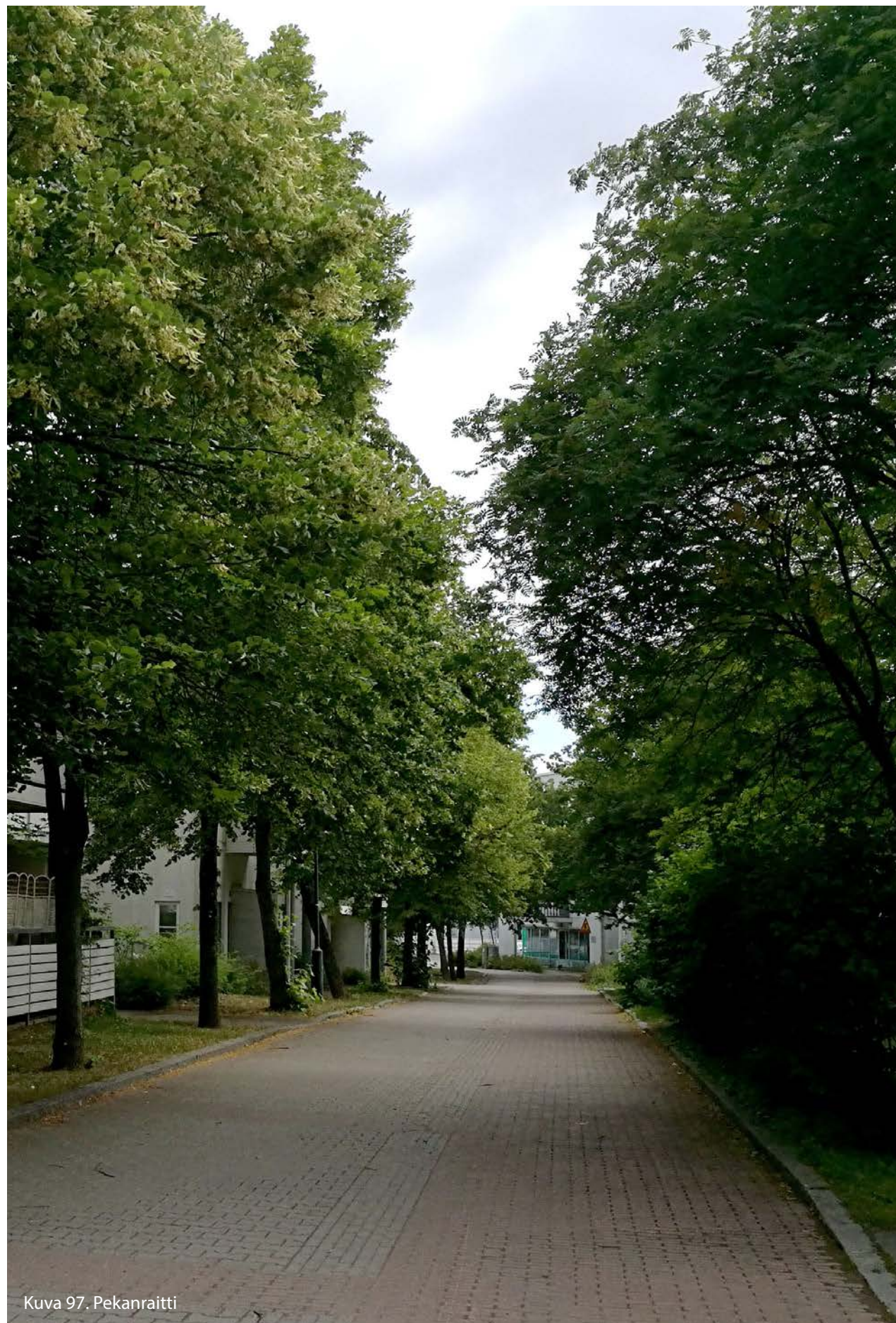
Pisteytys

Taulukko 7. Taimipuiston havainnointialueen kohteet pistejärjestyksessä.

Arvioidut katualueet pistejärjestyksessä	Käyttötarkoitus	Pisteytys yhteensä	Arvio	Osa-alue
Kaupparaitti	Kevyt liikenne	18	Hyvä	Taimipuisto
Malmin raitti	Kokoojakatu tai -tie	17	Hyvä	Taimipuisto
Piilipolku ja Piilikuja	Kevyt liikenne (Piilipolku) ja asuntokatu (Piilikuja)	13	Keskitaso	Taimipuisto
Siemenpolku ja Siemenkuja	Kevyt liikenne (Siemenpolku) ja asuntokatu (Siemenkuja)	13	Keskitaso	Taimipuisto
Viljatie	Asuntokatu	12	Keskitaso	Taimipuisto
Kotinummentie	Alueellinen kokoojakatu	9	Heikko	Taimipuisto

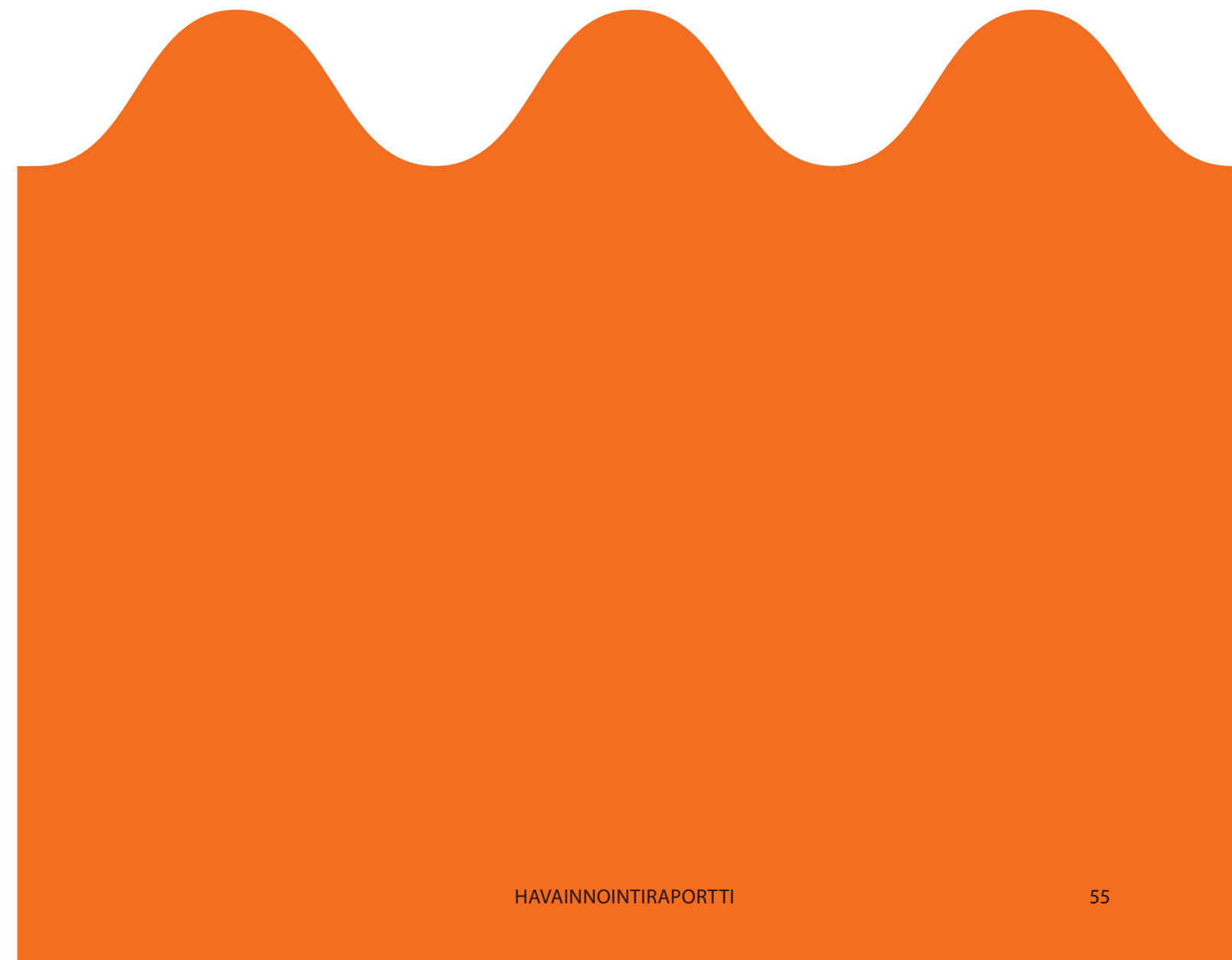
Kuva 96. Pisteytystulokset Taimipuiston alueella.

Kuva 97. Pekanraitti

6 Malmin kävely-ympäristön kehittäminen

Tässä luvussa on koottu ratkaisuja Malmin keskustan alueen kävely-ympäristön kehittämiseksi. Kehittämisratkaisut jakaantuvat alueellista suunnittelua ohjaaviin teemakokonaisuuksiin, pieniin parannuksiin sekä kevyitä rakenteita hyödyntäviin placemaking tyypisiin ratkaisuihin.

6.1 Teemoja aluesuunnitteluun

Havainnointitutkimuksen perusteella koottiin aluesuunnittelua varten keskeisiä teemoja, jotka on hyvä huomioida Malmin keskustan kehitystyössä. Keskeisiksi teemoiksi Malmin keskustan kehityksen kannalta nousivat kaupunkikulttuuri, hulevesien hallinta sekä viherverkosto.

Kuva 98. Ylä-Malmin torin ympäristö on rakenteeltaan sekoittunutta. Rakennusten pohjakerrokset ovat liiketiloja, ja ylemmät kerrokset asuntoja. Toriympäristöjen sekoittunut rakenne tarjoaa sosiaalista valvontaa sekä ympärivuorokautista kaupunkielämää.

Kaupunkikulttuuri

Malmin kävely-ympäristössä ja kaupunkitilassa on paljon kehityspotentiaalia aktiivisen kaupunkikulttuurin kannalta.

Aktiivisen kaupunkikulttuurin mahdollistamiseksi tulee suunnittelussa huomioida pohjakerrosten liiketilojen aktiivisuus. Malmin keskellä sijaitseva kauppakeskus on tällä hetkellä liiketilojen keskittymä, minkä takia kaupunkielämää jää niukasti kävelyraiteille.

Ylä- ja Ala-Malmin torit sekä kävelyraitit aukioineen luovat puitteet, joiden käyttöä ja aktiivisuutta on mahdollista lisätä.

Torien ja kävelyraittien kehittämisessä keskeistä on myös turvallisuus ja sosiaalinen valvonta. Kävely-ympäristöjen viihtyisyyttä ja sosiaalista valvontaa edistäisi asuntorakenteen lisääminen ja toiminnallisen rakenteen sekoittaminen. Torien ilmettä voisi kehittää myös ilta- ja talviaika huomioiden, esimerkiksi valoteoksen keinoin.

Kuva 99. Yleiskaavan mukaan keskusta-alueen pohjakerrokset osoitetaan liiketiloiksi. Malmin keskustan pohjakerrosten käyttöä liiketiloina on mahdollista hyödyntää nykyistä runsaammin. Kuvassa Hietakummuntie.

Kuva 100. Ylä-Malmin torilla käydään pienimuotoista torikauppaa. Torikaupalle saisi lisää tilaa uudelleensijoittelemalla pyörätelineet pois torin paraatipaikalta.

Kuva 101. Pekanraitin päädyssä on kivijalkaliiketiloja ja kevyelle liikenteelle varattua katutilaa, mutta pohjakerrosten aktiivisuus voisi levittäytyä myös ulkotilaan.

Kuva 102. Ala-Malmin torilla on potentiaalia toimia kaupunginosan kulttuuritapahtuma-aukiona.

Kuva 103. Ylä-Malmin torin ja Kaupparaitin ideasuunnitelmassa on havainnollistettu toritilan aktiivisempaa käyttöä.

Hulevesien hallinta

Tutkimuksessa selvisi, että hulevesien paikallista imeyttämistä tai asianmukaista ohjaamista ei ole huomioitu tarkastelluilla katuosuuksilla. Viheristutukset on rajattu kaduista reunakivillä, jolloin vesi ei pääse valumaan istutusalueisiin.

Toreilla ja raiteilla on myös käytetty paljon läpäisemätöntä kiveysmateriaalia. Mikäli torien tai raittien päällysteitä uusitaan, voisi osan korvata läpäisevällä kiveyksellä.

Hulevesien paikallinen imeyttäminen on teema, johon tulee kiinnittää huomiota myös alueen kaavoitustyössä. Tulevaisuudessa lisääntyvän sateisuuden aiheuttaman tulvariskin ehkäiseminen on keino varautua ilmastonmuutoksen vaikutuksiin.

Kuva 104. Soidintiellä kävelyreitit ja nurmen välillä ei ole saumoja tai kiveystä, mikä mahdollistaa hulevesien imeytymisen maaperään.

Kuva 105. Malminkeskustan jalankulkuympäristöjen päällysteissä on käytetty paljon vettä läpäisemätöntä materiaalia. Veden paikallista imeyttämistä voisi lisätä käyttämällä osittain läpäisevää päällystemateriaalia. Kuva Pekanraitilta.

Kuva 106. Sadepuutarha imeyttää hulevedet ja vehreyttä katutilaa.

Kuva 107. Hulevesipainanteet sijaitsevat kävely- ja ajotason alapuolella.

Kuva 108. Tienvärsien hulevesialtaan kasvit rikastavat sekä biodiversiteettiä että visuaalista monimuotoisuutta.

Kuva 109. Vettä läpäisevä kiveys mahdollistaa huleveden paikallisen imeytymisen.

Viherympäristö

Kävelyraittien varrella viherympäristö on parhaimmillaan monilajista, kerroksellista ja puutarhamaista. Monilajinen viherympäristö lisää visuaalista monimuotoisuutta sekä tarjoaa elinympäristöjä esimerkiksi pölyttäjille ja kaupunkilinnuille. Kerroksellinen viherympäristö myös jäsentää katutilaa ja tarjoaa miellyttäviä näkymiä.

Malminkeskustan viherverkostossa on epäjatkuvuuskohtia. Esimerkiksi torialueiden viherympäristöä tulisi lisätä ja monipuolistaa. Viherverkoston eheyttäminen tulee huomioida kaavoitustyössä.

Viherympäristön kehitystyössä tulee huolehtia näkymistä ja sosiaalisen valvonnan mahdollistumisesta. Liian tiheä kasvillisuus peittää näkymiä ja luo katvepaikkoja, mikä rajoittaa sosiaalista valvontaa.

Viherverkoston kehittämisessä tulee tutkia pienipiirteeseen ja tiiviiseen kaupunkirakenteeseen sopivia vaihtoehtoja. Viherympäristön rikastamisella voi myös ratkaista hulevesien imeyttämiseen liittyviä kysymyksiä.

Kuva 110. Tiiviiseen ja pienimittakaavaiseen katutilaan on mahdollista maahduttaa runsaasti viihtyisyyttä ja ekologista arvoa lisäävää kasvillisuutta. Freiburg, Saksa.

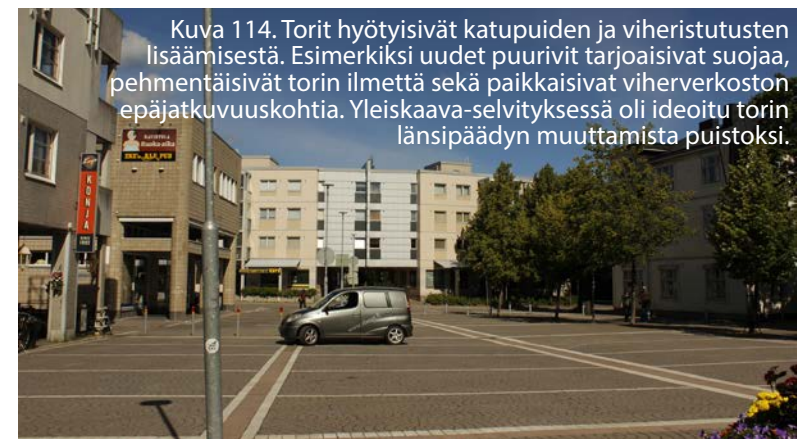
Kuva 111. Köynnökset tuovat kaupunkivihreää tiiviiseen kaupunkirakenteeseen.

Kuva 112. Hoitamaton kasvillisuus rajoittaa sosiaalista valvontaa. Kuva Kaupparaitilta.

Kuva 113. Kasvillisuus jäsentää tilaa ja tuo suojaa kevyelle liikenteelle myös kokoojakaduilla. Puutarhamainen viherympäristö ja pienipiirteinen arkkitehtuuri lisäävät visuaalista monimuotoisuutta.

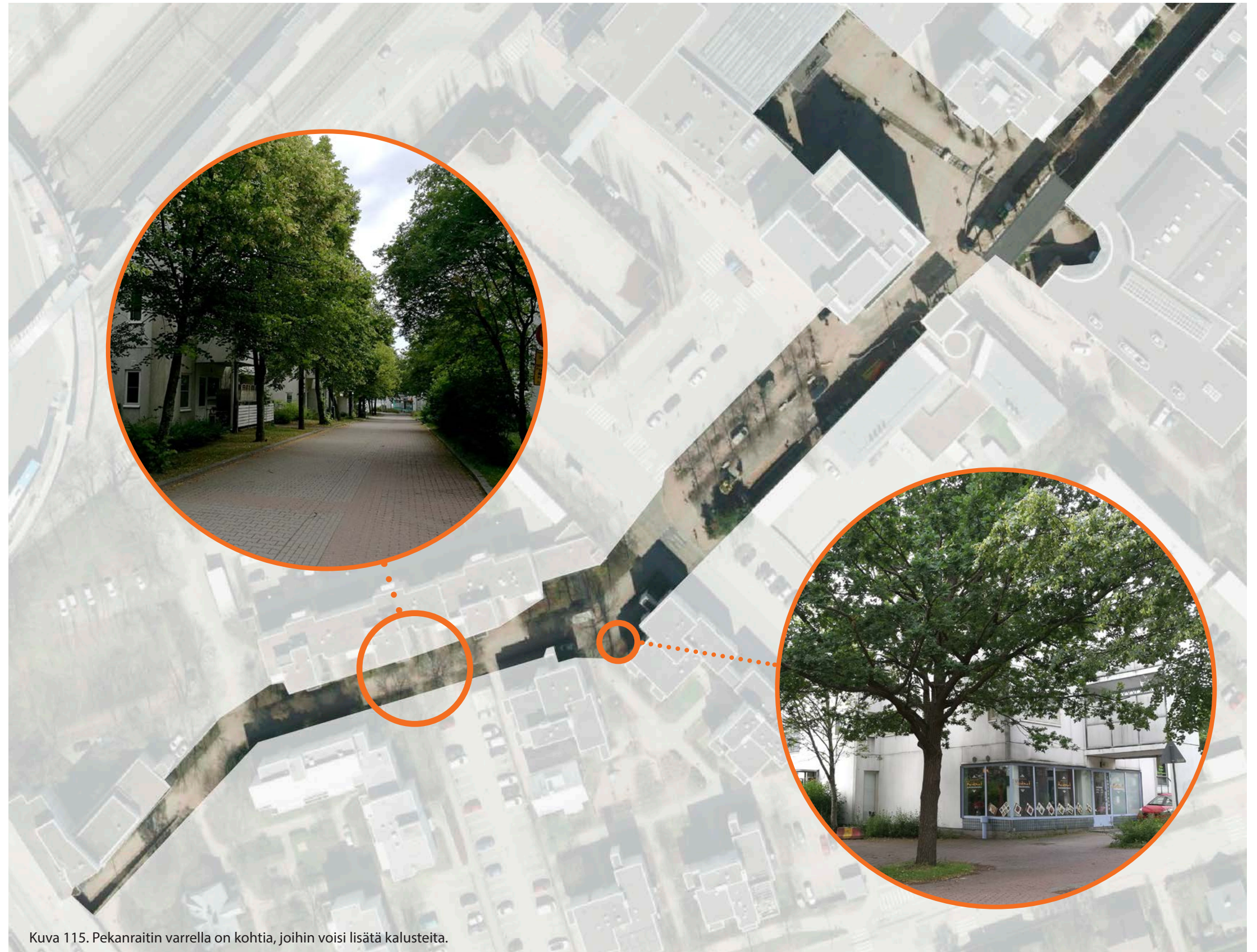

Kuva 114. Torit hyötyisivät katupuiden ja viheristutusten lisäämisestä. Esimerkiksi uudet puurivit tarjoaisivat suojaa, pehmentäisivät torin ilmettä sekä paikkaisivat viherverkoston epäjatkuvuuskohtia. Yleiskaava-selvityksessä oli ideoitu torin länsipäädyn muuttamista puistiksi.

6.2 Pienet parannukset

Pekanraitin länsipäädystä puuttuu pysähtymisen mahdollistavia paikkoja. Kalusteita lisäämällä mahdollistetaan oleskelu- ja levähdyspaikkoja kävelyraitin varrella. Pysähtymiseen tarkoitettujen kalusteiden on hyvä olla myös esteettömiä.

Pekanraitin länsipääty on vehreä ja rauhallinen. Kalusteet tulee sijoittaa niin, että katupuut suojaavat niitä. Esimerkiksi näyttävä tammi raitin kulmassa tarjoaisi miellyttävän paikan pysähtymiselle.

Kuva 115. Pekanraitin varrella on kohtia, joihin voisi lisätä kalusteita.

6.3 Placemaking ja katutaide

Malmin torien sekä pienten aukioiden nykytilaa ja -käyttöä on mahdollista muokata placemakingin keinoin (kuvat 123 ja 124).

Placemaking on keino muuttaa paikkoja viihtyisämmiksi ja kehittää paikan henkeä ja toimintoja. Placemakingin avulla voi muuttaa käyttämättömiä parkkikenttiä ja tyhjiä toreja elämyksellisiksi kohtauspaikoiksi.

Placemaking -projektit ovat usein osallistavia, ja ne suunnitellaan ja toteutetaan yhdessä asukkaiden kanssa.

Väliaikaisten rakenteiden avulla on mahdollista elävöittää kaupunkikulttuuria matalalla kynnyksellä. Kokeellisten rakenteiden avulla on mahdollista saada ideoita ja ohjenuoria pidemmän aikavälin suunnitteluun.

Installaatiomaisten rakenteiden lisäksi Malmin katutilaa voisi elävöittää katutaiteen keinoin. Katutaidetta on toistaiseksi esillä Malmilla vain vähän. Esimerkiksi Malmin historiasta ammentavilla teoksilla olisi mahdollista muovata kaupunginosan identiteettiä ja paikan henkeä.

Kuvat 116 ja 117. Vaasanpuistikko on saanut uuden imagon katutaiteen avulla. Kaupparaitin ja Pekanraitin pieniä aukioita voisi myös elävöittää tuomalla taidetta katutilaan. Katutaidetta on Malmin julkisessa tilassa esillä toistaiseksi vain vähän.

Kuvat 118-122. RaivioBumann-suunnittelutoimiston placemakinghankkeita on toteutettu ympäri Helsinkiä, esimerkiksi Lähiöprojekti-hankkeen yhteydessä.

Placemaking kohteet

Kävelyräiteiden varren kohtaamispaikat tarjoavat puitteet kaupunkikulttuurin elävöittämiselle. Sopivia kohteita place-making-hankkeelle ovat päätorit Ylä- ja Ala-Malmilla sekä pienet aukiot raiteiden varrella.

Pienempi aukio
Kaupparaitin
varrella

Suurempi aukio
Kaupparaitin
varrella

Pekaraitin pääte

Ylä-Malmin tori

Ala-Malmin tori

Kuva 123. Malmin keskusta-alueen kävelyreittejä voisi kehittää sijoittamalla placemaking -teoksia kaupunkitilaan.

Placemaking ratkaisut

Kävelyraittien varren kohtaamispaidat tarjoavat puitteet kaupunkikulttuurin elävöittämiselle. Sopivia kohteita place-making-hankkeelle ovat päätorit Ylä- ja Ala-Malmilla sekä pienet aukiot raiteiden varrella.

Pienempi aukio
Kaupparaitin
varrella

Suurempi aukio
Kaupparaitin
varrella

Pekanraitin pääte

Ylä-Malmin tori

Ala-Malmin tori

Kuva 124. Julkisen tilan installaatiot toisivat uutta käyttöä ja ilmettä tyhjille aukioille ja toreille.

Lähteet

Huominen Malmin keskusta
<https://www.uuttahelsinki.fi/fi/malminkeskustansuunnittelu>

Helsingin Yleiskaava: Mahdollisuuksien Malmi
https://www.hel.fi/hel2/ksv/julkaisut/yos_2014-21.pdf

Kuvalähteet:

Mikäli kuvalähdettä ei ole erikseen mainittu, on kuvaajana Ella Prokkola tai Mikko Malmström.

Kuvat 6, 21, 36, 60 ja 78: Helsingin karttapalvelu
<https://kartta.hel.fi/>

Kuva 42: RaivioBumann (2016). Placemaking -projekti Meri-Rastilamme #1, kuvaaja Jalmari Sarla
<https://raiviobumann.com/2016/03/meri-rastilamme-placemaking-project/>

Kuva 43: RaivioBumann (2015) Vuosaari Urban Garden, kuva Vuotalo/ Helsingin kulttuurikeskus
<https://raiviobumann.com/2015/11/projects/>

Kuva 47: Pekankatu, kuvaaja Reko Kälkäjä

Kuva 106: <https://commons.wikimedia.org/wiki/File:SUNY-ESF-rain-garden-2014.jpg>

Kuva 107: <https://www.flickr.com/photos/centerforneighborhoodtechnology/14674879081>

Kuva 108: <https://www.myballard.com/2010/05/18/roadside-raingardens-to-be-installed-soon/>

Kuva 109: https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/b/ba/Rasenpflasterstein_1.jpg

Kuva 110: https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Ecoquartier_Vauban_Freibourg3.JPG

Kuva 116: Laura Lehtinen (2017) Kemut meren äärellä
<http://www.helsinkiurbanart.com/kallion-katutaidetori/>

Kuva 118: RaivioBumann (2017) Merirastilamme #2
<https://raiviobumann.com/2017/06/meri-rastilamme2/>

Kuva 119: RaivioBumann (2018) Vuotalo Pavillion & Garden
<https://raiviobumann.com/2018/08/vuotalo-pavillion-garden/>

Kuva 120: RaivioBumann (2019) HELSINKI MARKET SQUARE: PLACES FOR PEOPLE
<https://raiviobumann.com/2019/06/helsinki-market-square-places-for-people/>

Kuva 121: RaivioBumann (2019) Light Swing
<https://raiviobumann.com/2019/03/light-swing/>

Kuva 122: RaivioBumann (2015) Vuosaari Urban Garden, kuva Vuotalo/ Helsingin kulttuurikeskus
<https://raiviobumann.com/2015/11/projects/>

Liitteet

Liite 1. Havainnointilomake

Liite 2. Tarkasteltujen katualueiden kokonaispisteytys

Liite 2. Tarkasteltujen katualueiden kokonaispisteytys

Kadun nimi	Katualue id	Käyttötarkoitus	Ylläpitoluokka	Havainnointialue	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	Yhteensä
Malmin kaari	3416	Kokoojakatu tai -tie	II	Pekanpuiston ymp.	1	0	0	1	1	1	1	1	1	2	9
Ormusmäentie	3450	Asuntokatu	III	Pekanpuiston ymp.	0	2	1	2	2	2	2	1	2	1	15
Pekanraitti	3452	Kevyt liikenne	III	Pekanpuiston ymp.	2	3	2	2	2	3	3	2	1	2	22
Soidintie	3458	Kokoojakatu tai -tie	II	Pekanpuiston ymp.	2	2	2	1	1	2	2	1	1	1	15
Teerisuontie	3631	Kokoojakatu alueellinen	II	Pekanpuiston ymp.	1	2	1	1	1	1	2	2	1	2	14
Vilppulantie	3717	Kokoojakatu tai -tie	II	Pekanpuiston ymp.	0	1	1	1	0	1	0	1	1	1	7
Kadun nimi	Katualue id	Käyttötarkoitus	Ylläpitoluokka	Havainnointialue	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	Yhteensä
Ala-Malmin raitti	3709	Kevyt liikenne	III	Ala-Malmi	1	1	1	2	2	2	3	1	3	2	18
Ala-Malmin tori	3707	Tori	III	Ala-Malmi	2	1	2	1	2	2	3	2	1	2	18
Hietakummuntie	3695	Kokoojakatu tai -tie	II	Ala-Malmi	1	1	1	0	1	2	1	0	1	1	9
K.H. Wiikin katu	3641	Asuntokatu	III	Ala-Malmi	0	1	0	1	1	1	1	0	1	1	7
Pekankatu	3465	Pysäköintialue	III	Ala-Malmi	1	1	1	0	1	0	1	1	1	1	8
Pekankatu	3669	Asuntokatu	III	Ala-Malmi	1	1	1	0	1	0	1	1	1	1	8
Pekankatu	3461	Asuntokatu	III	Ala-Malmi	1	1	1	0	1	0	1	1	1	1	8
Pekanraitti	3468	Kevyt liikenne	III	Ala-Malmi	1	1	2	1	1	2	3	3	2	2	18
Pekanraitti	3644	Kevyt liikenne	III	Ala-Malmi	2	2	2	2	2	3	3	1	2	2	21
Teerenpelinpolku	3471	Kevyt liikenne	III	Ala-Malmi	0	0	0	1	1	1	3	1	2	1	10
Kadun nimi	Katualue id	Käyttötarkoitus	Ylläpitoluokka	Havainnointialue	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	Yhteensä
Kaupparaitti	4094	Kevyt liikenne	III	Ylä-Malmi	1	1	2	1	2	1	3	1	2	2	16
Kaupparaitti	4095	Kevyt liikenne	III	Ylä-Malmi	2	0	1	1	2	2	3	1	2	1	15
Malmin kauppatie	4020	Kokoojakatu alueellinen	II	Ylä-Malmi	0	0	1	0	1	0	1	1	2	1	7
Malmin kauppatie	4096	Kokoojakatu alueellinen	II	Ylä-Malmi	0	0	1	0	1	0	1	1	2	1	7
Torikatu	4134	Asuntokatu	III	Ylä-Malmi	0	1	1	1	2	1	1	0	1	1	9
Ylä-Malmin tori	4089	Tori	III	Ylä-Malmi	3	2	2	1	3	2	3	2	1	2	21
Kadun nimi	Katualue id	Käyttötarkoitus	Ylläpitoluokka	Havainnointialue	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	Yhteensä
Kaupparaitti	4099	Kevyt liikenne	III	Taimipuiston ymp.	1	3	1	2	1	2	3	2	2	1	18
Kotinummentie	3885	Kokoojakatu alueellinen	II	Taimipuiston ymp.	0	1	0	1	1	1	1	1	2	1	9
Malmin raitti	4087	Kokoojakatu tai -tie	II	Taimipuiston ymp.	1	3	2	1	1	2	2	1	2	2	17
Piilikuja	4097	Asuntokatu	III	Taimipuiston ymp.	0	2	1	1	1	2	2	1	2	1	13
Piilipolku	4098	Kevyt liikenne	III	Taimipuiston ymp.	0	2	1	1	1	2	2	1	2	1	13
Siemenkuja	4102	Asuntokatu	III	Taimipuiston ymp.	2	1	3	1	1	1	1	1	1	1	13
Siemenkuja	4101	Asuntokatu	III	Taimipuiston ymp.	2	1	3	1	1	1	1	1	1	1	13
Siemenpolku	4100	Kevyt liikenne	III	Taimipuiston ymp.	2	1	3	1	1	1	1	1	1	1	13
Viljatie	4090	Asuntokatu	III	Taimipuiston ymp.	0	1	2	1	0	1	2	1	2	2	12

Kuvailulehti

Tekijät	Mikko Malmström, Ella Prokkola
Yhdyshenkilö	Mikko Malmström
Nimeke	Kävely-ympäristön laadun havainnointitutkimus Malmilla
Sarjan nimeke	Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön aineistoja 2019:11
Sarjanumero	2019:11
Julkaisuaika	joulukuu 2019
Sivuja	74
Liitteitä	2
ISSN	2489-4257 (verkkojulkaisu)
ISBN	978-952-331-662-1 (verkkojulkaisu)
Kieli, koko teos	Suomi
Kieli, yhteenveto	Suomi

Tiivistelmä:

Kävely-ympäristön laadun tutkiminen nähtiin tärkeäksi Malmin keskustan alueella. Alue on kaupunkisuunnittelun kannalta nyt ajankohtainen, koska sekä Malmin ja Pukinmäen aluesuunnitelma että Malmivisiotyö ovat käynnistyneet. Kävely-ympäristön tutkimuksen kehitysideat pystytään ottamaan osaksi ajankohtaisia suunnitelmia.

Tutkimuksen tarkastelualue sijoittuu Malmin juna-aseman ympäristöön. Alueen rakennuskanta on pääosin matalaa kerrostalorakentamista 1980-luvulta. Kävely-ympäristön näkökulmasta keskeisiä alueita ovat Malmin juna-aseman molemmin puolisiet torit ja niiden yhteyteen sijoittuvat kävelyraitit. Helsingin yleiskaavassa Malmin keskustan alue on luokiteltu kävelypainotteiseksi ja sitä suunniteltaessa on kiinnitettävä erityistä huomiota jalankulkijan mittakaavaan. Yleiskaavan mukaan tulevaisuudessa Malmilla asiointi perustuu henkilöautoliikenteen sijaan julkiseen liikenteeseen, kävelyyn ja pyöräilyyn.

Malmin kävely-ympäristön laadun tutkimus toteutettiin hyödyntäen Suomen ympäristökeskuksen Elävät kaupunkikeskukset julkaisussa käytettyä kymmenen kohdan havainnointitutkimusmenetelmää. Kymmenen havainnoitavaa teemaa on kehitetty kuvaamaan hyvän kävely-ympäristön rakennetta. Tutkimusalue jaettiin neljään osaan, jotka olivat Pekanpuiston ympäristö, Ala-Malmi, Ylä-Malmi ja Taimipuiston ympäristö.

Havainnointitutkimuksen tuloksissa esitetään havainnointikäynteihin perustuvat katualueiden analyysit. Tuloksissa kuvataan katualueiden tilaa kävelyn näkökulmasta sekä esitetään osa-aluekohtaiset pisteytystaulukot. Tulosten perusteella esitetään ratkaisuja Malmin kävely-ympäristön kehittämiseksi. Ehdotukset jakaantuvat alueellista suunnittelua ohjaaviin teemakokonaisuuksiin, pieniin parannuksiin sekä kevyitä rakenteita hyödyntäviin placemaking ratkaisuihin.

Avainsanat	Kävely-ympäristöt, jalankulku, Malmi, havainnointi, tutkimus
------------	--

Kaupunkiympäristön toimiala
huolehtii Helsingin kaupunkiympäristön
suunnittelusta, rakentamisesta ja ylläpidosta,
rakennusvalvonnasta sekä ympäristöön
liittyvistä palveluista.

www.hel.fi/kaupunkiymparisto

Helsinki